Jaar 1639

Inhoud:

- Op de kaft van het register van de renten
- 3 januari 1639 – Erf naast de Recollecten wordt verkocht aan Jan Folcque de geestelijke vader van de paters
- 8 januari 1639 – Passchier Henten en Jaeneken nemen een lening op bij Jan en Mahieu van Renyghe
- 17 januari 1639 – Philippe Fobry en Marie Thoulouze hebben schulden bij de wezekinderen van Noel Behaeghel
- 22 januari 1639 – Mayken Beuf kreeg vier bastaardkinderen
- 22 januari 1639 – De nieuwe molen – 't Steenjemolen
- 7 februari 1639 – Pieter van de Walle heeft schulden – brouwer
- 8 februari 1639 – Jan de Roode en de Gervelgatmolen
- 11 februari 1639 – Jacob Kieken maalt gedurende de hoogmis
- 16 februari 1639 – Een dubbele ommestelling
- 17 februari 1639 – Resoluties
- 18 februari 1639 – Houdenisse van kind
- 21 februari 1639 – Ommestelling
- 21 februari 1639 – Verbod op 't spel van de kinderen
- 8 maart 1639 – Langs het Inghelstraatjen
- 14 maart 1639 – Ieperstraatmolen
- 19 maart 1639 - Jan de Schildt, wever heeft schulden bij Pieter Baelde
- 26 maart 1639 - Aanstelling officieren subaltene
- 24 maart 1639 – Pottestraatmolen en de Schorsemolen
- 13 april 1639 – Gervelgatmolen
- 13 april 1639 – Robert Hasebrouck hurt van de proost Jacques Marsilles
- 19 april 1639 - Register van de boeten
- 1 mei 1639 - De waarden en waardinnen
- 9 mei 1639 – Leenemolen
- 13 mei 1639 – Andries de Meire heeft schulden bij Hendric Tibault van koop van wol
- 13 mei – 't Groote hofmanschap vande Werf
- 14 mei 1639 - Monstering
- 14 mei 1639 – De nieuwe Wildeman
- 19 mei 1639 – Ommestelling
- 7 jui 1639 – Het testament van Christyne Fobert
- 11 juni 1639 – Ommestelling

- 18 juni 1639 - De torsemeesters
- 4 juli 1639 – De ververij
- 7 juli 1639 – Het testament van Christyne Fobert
- 18 juli 1639 - Jan Demey is schoenmaker
- 23 juli 1639 – Boete – gedronken tijdens de vespers
- 27 juli 1639 – Pieter Galloys en Magdalene Moreel lenen van Mayken Bouquet -
- 13 augustus 1639 – Bertholomeus Liebaert leent voor zijn brouwerij
- 12 september 1639 – Brouwerij
- 12 september 1639 - Jan Folcque – Noordstraat naast het convent Recollecten
- 14 oktober 1639 - De pest te Steenvoorde in 1639
- 17 oktober 1639 – Pieter de Worm huurt de Croone
- 23 oktober 1639 - De wet van Poperynghye vernieuwd
- 25 oktober 1639 – Ommestellling
- 30 oktober 1639 – Verpachtingen
- 9 november 1639 – Maillaert vande Goesteene gaat voor priester
- 15 november 1639 – Een dubbele ommestelling

Op de kaft van het register van de renten -

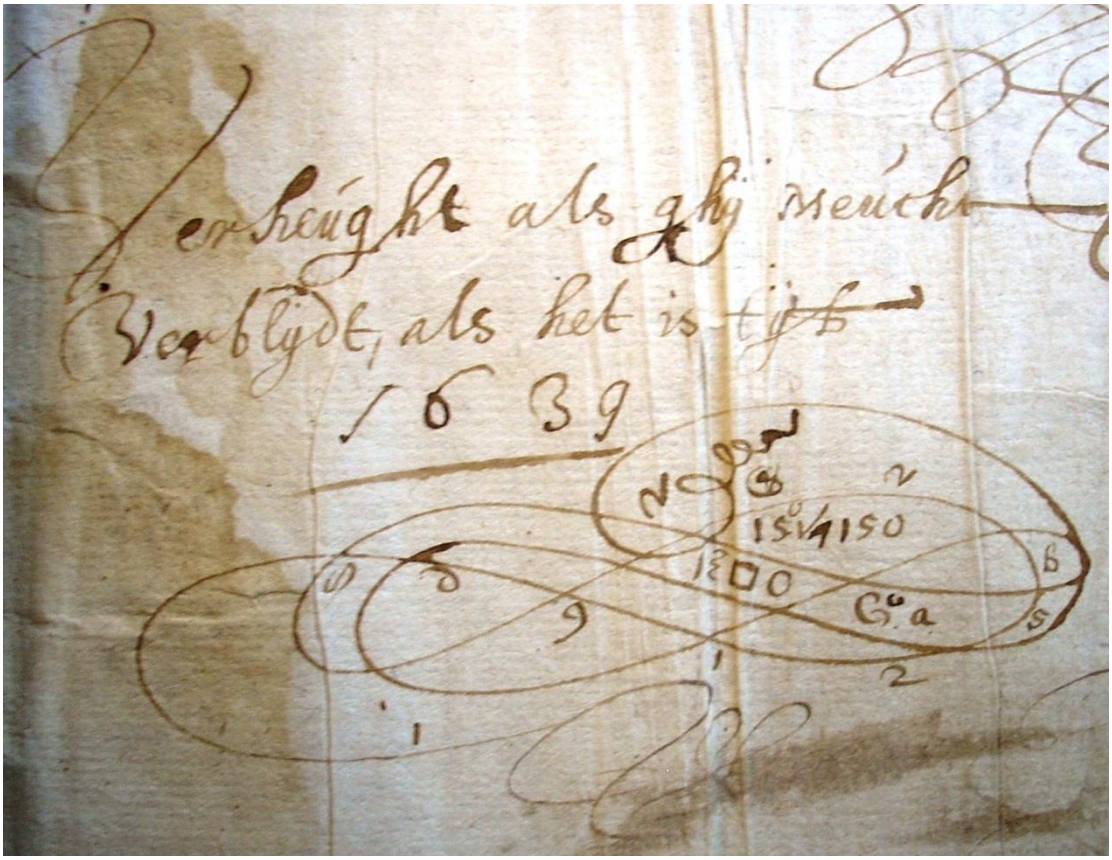

Verheught als ghy meucht
Verblydt als het is tijt
1639

3 januari 1639 – Erf naast de Recollecten wordt verkocht – Halmen – SAP 370

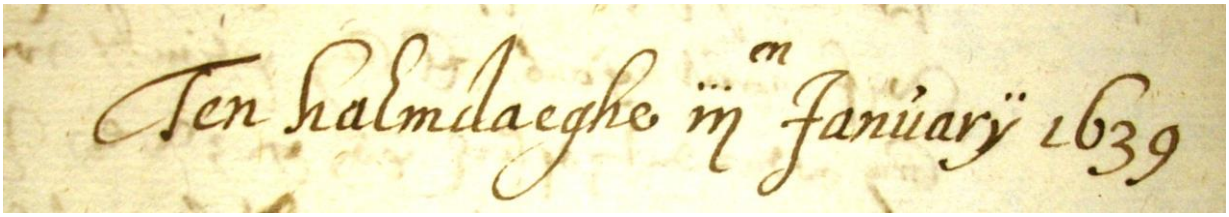

Jaecqemyncken filia Jooris de Corte - jonghe dochter thaer zelfs by competente elde, -
zoo zy verclaersde – in desen gheadsisteert met Jan Mazeman, als bystaenden man,
onterfde haer ende erfde dheer **Jan Folcque** ter acceptatie van dheer Jaeques alhier present
Int vierde van een huuse ende erfve ghestaen ende gheleghen
Folio 116
Opde **Noortstrate** deser stede daer Jan Dubois presentelick woont, ghemeen ende onverdeelt
met Chrsitiaen Maes, Walram de Corte, ende andere,
aboutterende van oosten thuus ende erfve van de voornoemde Corte –
zuudt de voorseide straete,
west thuuss ende erfve van Andries Devos,
ende van **noorden** d'erfve van 't convent vande eerweerde paters Recollecten,

omme te godspenning v schele parisis,
thoofcleed vj pond
ende van principapel achthien ponden grooten vlaems,
te betaelen ter erfachtigheit, wel verstaende dat Willem Scherrier, pretendeert zeker part van erfve inde vercochte party, daervan hij jaerlycx es treckende van vercoopinghe iiij schele vj deniers, -
blyfvende scoopers laste – de loopende jaerschaer tot half maete 1639 eerstcommende ten proffycte van vercoopighe
Actum ut supra

8 januari 1639 – Passchier Henten en Jaeneken nemen een lening op bij Jan en Mahieu van Renyghe - SAP 398 - Folio 164 verso

Passchier Henten ende Jaeneken Leuns - zyn huusvrauwe - compareerende in persoone - kennen ende blyden deuchdelick schuldich te zyne aen **Jan ende Mahieu van Renynghe filii Caerles -**
present ende accepterende -
de somme van vyftich ponden grooten vlaemsch -
procederende zoo van leverynghe van biere - houtte als anderssins
ende omme de selve hunne crediteruen danof wel ende ghetrauwelick te bewaeren ende verzekeren -
metghaders vande loopende huusheure - bedraghende viij pond grooten sjaers die zy eerste comparanten ande voorseide Renynghe tachter zyn ende noch zullen werden -
zoo hebben de zelve debiteuren daerinne verbonden end verobligiert - zoo zy doen by desen - haerlieden persoon ende goedt - present ende toecommende -
speciaelick vier bedden met de hoofteynden - decksels ende ander toebehoorten - zes en dertich sticken tin onder taillooren ende plateelen -
een schapra - garederobe - lae - lys - twee buffet tafels - drie ander tafels mette bierbancken - acht hondert fagooten - twee hondert fasseelen -
twee ketels -
een yzeren pot ende ander huusraedt - gheene ghesondert nochte ghepreserveert -
t'haerlieden huuse zynde - ende dat hierna aldaer zal bevonden werde -
omme by ghebreke van betaelynnghe vande voornoemde sommen de selve daeroppe te verhaelen ende recouvreren volghens de costuyme in ghelycke gheuseert
waerinne zy debiteren hemlieden volontairelick hebben allen condemneren ende dese ten laste van haerlieden persoonen ende goedynghen wysen executoire -
zoo wy schepenen onderghenomt hemlieden ghecondemneert hebben
ende dese alsoo met ghelycke consente ghewesen hebben executoir by desen -
nietjeghenstaende styl costume ofte verjaerthede ter contrarie - danof zy oock gherenunchiert hebben naer dat partyen by eede gheaffirmeert hadden dit verbant te gheschieden zonder schimp -
fraude ende prejuditie van yemandt
Actum present Claeis Vermaerle vervanghende Christiaen Maes - schepen
den 8 januari 1639

17 januari 1639 – Philippe Fobry en Marie Thoulouze hebben schulden o.a. bij de wezekinderen van Noel Behaeghel - SAP 398 - Folio 165

Compareerende in persoone **Philippe Fobry ende Marie Thoulouze** zyn huusvrauwe –

de welcke verkenden ende beleeden wel ende deuchdelickschuldich te zyne aen **Noel ende Gillis de twee weezekynderen van Noel Behaeghel** d'jonghe gheprocreert byde voornoemde Marie - hemlieden moeder –
de somme van thien ponden grooten vlaemsch –
zynde de weesepennynghe vande selve kynderen van vaders doodt -
Aen Guillaume de Radt de somme van acht ponden grooten vlaemsch over een jaer landspacht ghevallen baemesse 1638 –
metghaders acht ponden grooten over de lopende baefmesse die vallen zal 1639 -
Aen Pieter Engelo de somme van vier ponden grooten over een jaer landpacht ghevallen baemesse 1638 ende ghelycke vier ponden grooten vlaemsch over de loopende baemesse die vallen zal 1639 -
Aen d'heer Andries Rebaut twee ponden grootn over de baemesse ghevallen alsvooren ende ghelycke twee pnden grooten over de loopende jaerschaere
Aende dischmeesters twee ponden grooten over een jaer landspacht ghevallen als vooren ende twee ponden grooten vlaemsch over het loopende jaer -
Aen de kerckmeesters van onse lieve vrauwe xxvj pond parisis over een jaer landspacht ghevallen als vooren ende xxvj pond parisis over het loopende jaer
Aen Anthonis Maeseman xl pnd parisis over een jaer landspacht ghevallen alsvooren metghaders ghelycke 40 pond parisis over het loopende jaer
Aen Jan vande Goesteene van wynckelwaere xxviij pond parisis ende an Chaerles Leurin viij pond parisis ende omme de selve crediteuren danof wel ende ghetrauwelcik te versekeren ende bewaeren hebben zy compareantn daerinne verbonden –
boven hemlieden persoon ende goedt - present ende toecommende -
een ghrysde ende een witrickte coye - een frieulpot - zes hondert coorneschoven - een duust stroy - vyf hondert cruudtschoof - een keerne - twee en half ghemeten groene coorne opden ackeren - twee groote ketels –
voorts generalick ende specialick alle hemlieden huuscatheyl ende meublen -
gheenen ghesondert nochte ghereserveert themlieden huuse ende hove zynde ende die hiernaer aldaer bevonden zullen werden -
omme by ghebreke van betaelynghe alle de selve schulden daeroppe te verhaelen naer costume -
verclaerende dit verbant te gheschieden zonder schimp - fraude end prejuditie van yemant
Actum present Wyts - Jacobssone ende Vermaerle - schepenen - den xvij january 1639

22 januari 1639 – Mayken Beuf kreeg vier bastaardkinderen - SAP 126 B - nummer 70

Omme dies wille dat ghy **Mayken filia Frans Beuf** ghevanghen verweereghe hier jeghenwoordich ettelicke jaren herrewaerts u teenemael oneerelick hebt ghecomporteert levende een seer onghesticht ende schandeleus leven ende bydien middele illegitimelick vercreghen **vier bastaerd kinderen -**
danof ghy jste ghewonnen hebt by **Maillaert Markey** - alsnoch uwen brudegom - soe ghy seght –
tijde by **Gillis Poissant** jonckman - drye jaeren naer dat ghy de bruut metten voorschreven Markey hadt gheweest - welcke Poissant ghy seght ghetrocken te syne naer Calis –
het derde kint by **Guillaume Lefevere** ghehuwet man
ende het vierde kint by **Pieter Du Bois** van ghelicke ghehuwet man –
committerende mitsdien 2 diversche adulterien –
gheensins lydelick sonder condigne punitie -
alle het welcke tuwen laste souffisantelick ghebleken synde –
zelfs by u eyghen kennesse in judicio ghedaen –

soo hebben burghmeesters ende schepenen der stede ende jurisdcitie van Poperinghe ter maninghe - heesch - fynen ende conclusien vande bailliu haerlieden wettelick maenhere – u - Mayken Beuf filia Frans - ghewesen ende ghecondemneert - wysen end condemneren mits desen byden officie crimineel gheleyt te wesen **ter Oude Maerkt der zelve stede ende aldaer aen tpellorin ghegheesselt te syne met scherpe roeden op u bloot lichaem** tot effusie van bloede
ende daernaer weder gheleyt in ghebannen vierschaere omme aldaer op beede u knien godt ene justitie te bidden verghevenisse met interdictie van meer sulck een schandeleux leven te leven - zelfs niet ghevende dalderminste occasie van clacht - op peyne van voorder arbitraire correctie te weten u voorts te confinieren op ghelycke peine binnen deser stadt ofte jurisdcitie voorseit tot het opvoeden van uwe kinderen thien continuelicke jaeren –
met condemnatie toedien inde costen ende mysen van justitie
Actum xxx de july 1638 ende ten seve daghe volbrocht

Omme dienswille dat ghy **Pieter du Bois** alhier jeghenwoordich u zoo verre hebt vergheten dat ghy - staende u huwelick - int jaer 1638 vleesschelicke conversatie hebt ghehadt met **Mayken filia Frans Beuf** - hebbende by dien middel ghecommitteert het crim van adulterie - gheenssins lydelick sonder condigne punitie anderen ten terreur ende exempel – het welcke den juge omme ghenoughen ghebleken soude selfs door u eyghene kennisse – soo hebben burchmeesters ende schepenen der stede ende jurisdictie van Poperynghe ter maeninghe - heesch - fynen ende conclusien vande balliu der selve stede - haerlieden wettelicke maenheere
u - Pieter Du Bois ghewesen ende ghecondemneert - wysen ende condemneren by desen - te compareren in opene ghebannen vierschaere ene aldaer godt ende justitie verghevenisse te bidden over u misdaet - met interdictie van tselve te re-iteren op andere grote peine ende arbitraire corectie –
condemnerende u voorts ter causen vande voorseide delicte inde boete van zes ponden parisis ten proffyte vande heere -
boven een pont was anden aultaer van onse lieve vrauwe binnen de kercke van Sinte Bertin -
met condemnatie inde costen ende mysen van justitie
ghepronuncieert xxij january 1639

22 januari 1639 – De nieuwe molen – ’t Steenjemolen - SAP 398 - Folio 166 verso

Jaspar Hughe filius Andries en Cathelyne Ghylebaerts zyn huusvrauwe - nemen een lening op by **Jan Rouveroy** - borg in de Oosthoek -
verbyndende daerinne 't vde van vier lynnen zaylant gheleghen inde Oosthouck deser jurisdictie -
streckende zuudt ende noordt - d'oostzyde Frans de Haene - de westzyde 't sterfhuusvan Andries de Nuwelaere filius Christiaens -
t'zuudtsyde t'lant van d'aeldynghen Eloy Moreel - causa uxoris -
ende t'noortsyde de meersch van Jan de Nuwelaere -
t'vde van een ghemet xx roeden zaylandt t'eenen sticke inde voornoemde houck **ligghende bet oost van de Nieuwe Meulen** - streckende zuudt ende noordt -
d'oostzyde Nicolays Babelaere - cum suis - de westzyde den zelven - de zuudtzyde Maillaert Pieren ende t'noortsyde Christiaen Moenart -
t' vde in de westhelft van een behuusde hofstede wesende de madelstede daer den voornoemde Huughes moeder overleden is -
groodt van lande int gheheele vyf ghemeten preter lx roeden inde voornoemde houck wanof de oosthelft competeert Pieter de Nuwelaere -

streckende zuudt ende noordt commende metter zuudtheynde opde Bruggestraete - t'noorthende de meersch van t'gasthuus deser stede - ende den meersch van de voornoemde Piete de Nuwelaere - d'oostzyde t'lant vande kercke van Sinte Jans - de westzyde de selve kercke ende tlant van Loys Vercoppe -
het vyfste van vyf ghemeten xxviij roeden zaylant **ghenaempt den steenacker** ende zyn diversche sticken aen andere -
streckende van noorden tot half de Bruggestraete - tzuudtzyde d'hofstede vande wedewe Marcx de Keyser - d'oostzyde jeghens de keure van Elverdynghe ende de westzyde de voornoemde kercke -
noch het vyfste van twee ghemeten svj roeden zaylant ind voornoemde houck - streckende zuudt ende noordt - t'noortsyde tot half de Brugghestraete -
d'oostzyde de kercke van sinte bertins - tzuutsyde de selve kercke an de wedewe Marcx de Keyser ende de westzyde Pieter de Nuwelaere -
ghemeene ende onverdeelt met Andries Pieter Frans ende Mayken scomparants broers ende suster - kynderen van de voornoemde Andries gheprocreert by Mayken filia Andries de Nuwelaere -
belast met d'een helft in tbyleven tot proffycte van heurlieden vader ende in een rente van xlij pond parisis sjaers - den penningh xvj - ten proffycte van Jacob van Beveren - blyfvende de selve rente ten laste van hemlieden vader die ghehouden is de selve te lossen zoo int captiael als verloopen ende hemlieden danof t'ontlasten –
voorts zuuver met innynghe etca.
Actum present d'heer Jacques Wyts - Charles Leurin - Jan van Renynghe - Clays Vermaerle ende Christaien Maes - schepenen
- den xxij january 1639

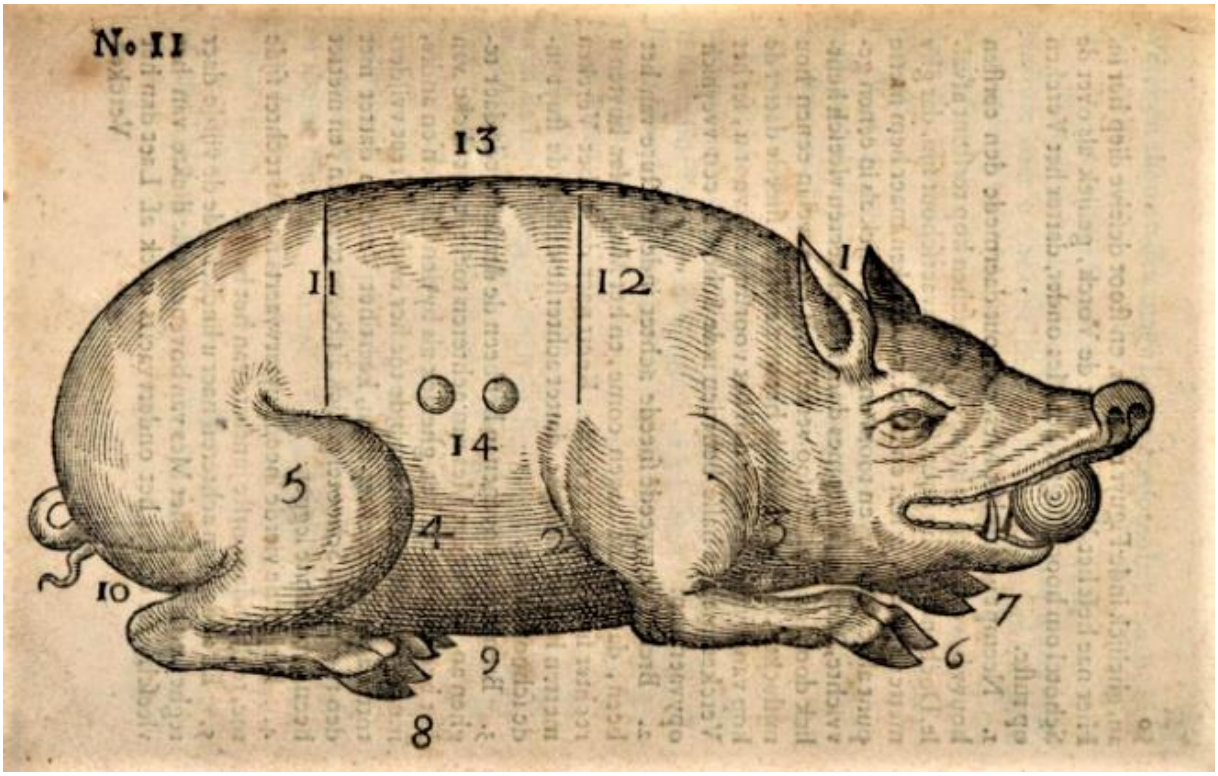

Uit het: Voorlegh boeck ofte maniere om verscheyden soorten van spijse soo gesooden ...
Door Giaccomo Procacch

29 januari 1639 - SAP 398 - Folio 164

Niclays Tlam heeft schulden bij Jan vande Goesteene - **en stelt zijn huis als borg** - abouterende van v-noorden de voorseide Yperstraete - oosten t'puuckelstraetgen - zuuden e-inde schipvaerdt ende van westen de wedewe Loys vande Goesteene

7 februari 1639 – Pieter van de Walle heeft schulden – brouwer - SAP 398 - Folio 169

Compaereerde in persoone **Pieter vande Walle ende Jaquemynken** zyne huusvrauwe - verkenden wel ende deuchdelick schuldich te zyne aen **Jaquemyne de wedewe Lambert Bocquet ende an Maiken filia Lambert Bocquet** haere dochter
ter acceptatie vanden selve wedewe over deen helft ende Jan Boullenois voogd vande vrroschreven dochter accepteerende van dander helft -
ten proffycte vande voorseide weese –
de somme van achthien hondert tachtentich ponden xj schele **van leverynghe van bieren** by slote vande rekenynghe in daten xvde july 1638 –
belovende den voorseide Walle ende zyn huusvrauwe de selve somme van xviij c iiijxx pond te betaelen ande voorseide wedee ende vooghd met vyfentwyntighc ponden grooten vlaemsch tseffens - danof t'eerste payement vallen sal te bamesse 1639 - ghelycke xxv ponden grooten te baemese 1640 - totte volle betaelynghe van de voorseyde schuldt ende omme de voornoemde wedewe ende haer dochter danof wel ende ghetrauwelick te versekeren ende bewaeren -
zoo hebben de voorscrheven Walle ende zyne huusvrauwe daerin verbonden ende verobligiert - boven tverbant van hun persoon –
een hofstede met alle de groene ende drooghe catheilen daerop staende gheleghen inde prochie van Renynghelst - groodt onder ghers mersch ende zayelant thien ghemeten ofte daerontrent -
aboutterene volghens de renten daerop gheaffecteert breeder te verclaeren op sheeschers register -
voor desen belast met veerthien ponden thien grooten t'sjaers losrente ten proffyte van dheer Pieter van Lylle zonder eenigh voorgaende last –
omme by ghebreke van betaelyghe de selve schier daeroppe te verhaelen ende recouvreren naer costume –
es oock gheconditioneert indien den debiteur in ghrebreke ware te betaelen het een payement eer het ander valt - zullen alle de payementen vervallen ghevallen zyn indient de crediteuren belieft –
ende zal den zelven Walle continueren van bieren te haelen ten huuse van de voorseide wedwwe - midts leverende behoorelick bier voor de prys als in ander brauwerien –
ende omme tselve te doen sorteren zyn volle effect –
hebben de voorseide Pieter vande Walle ende Jaquemyne zyn huusvrauwe - gheauthoriseert enede machtich ghemaeckt - zoo zy doen by desen - Christaien Moeraert ende ... *niet ingevuld* ... omme tselve wettelick te verkennen in hemlieden naeme ende ‘tselve verbant te passeren voor de weth van Renyngheslt daer onder tselve goedt gheleghen is
Belovende etc.
Actum present Cheys ende Leurin schepenen den zevensten february 1639

8 februari 1639 – Jan de Roode en de Gervelgatmolen - SAP 398 - Folio 170

Jan de Roode filius Gilles heeft ghecedeert opghedreghen ende ghetransporteert - zoo hy doet midts desen -

aen ende ten proffycte van **Augustyn Jacobssoone** - present ende accepterende -
de somme van vyf en dertich ponden grooten vlaemsch metten intereste van dien -
voor ghelycke somme als t'principael ende verloop is bedraeghende danof den cedent hem kent voldaen -
die Ghilein Maerten an hem Roode schuldich is over reste vande coop van 't vyfste part **ende deel vande Ghervelgatmeulen** binnen desen
jurisdictie met ghelycke part inde meulenwal ende huussynghe daerop ende neffens staende -
vallende te betaelen de vooreide somme metten intereste binnen een jaer naer den achtsten 9bris 1638 -
blyfvende daervooren verbonden de voorseide partien vande meulenwal ende huusynghe
omme by faulte van betaelynghe de principaele somme metten intereste daeroppe te verhaelen naer costume -
belovende nietmin den zelve cedent den acceptant garrant ende indemniteyt naer style
Actum present Renyngh ende Maes schepenen - den 8ste february 1639

11 februari 1639 Jacob Kieken maalt gedurende de hoogmis – Boeten – SAP 251 – folio 120

Op den xjste february 1639
Jacob Kiecken verweerder jeghens Jan Vermersch als dienaer vande heere – heescher,
omme de boete van v j pond parisis ter cause den verweerder op Onsen Lieve Vrauwe Gheboorte dach ghedeurende de hooghmesse ghemaelen heeft – med costen.
Ook hier ontkent Jacob Kiecken in eerste instantie de feiten. De 'dienaar van de heere' of de toenmalige politieman – stelt dan ook voor om een 'delinge van eed' te doen hierover.

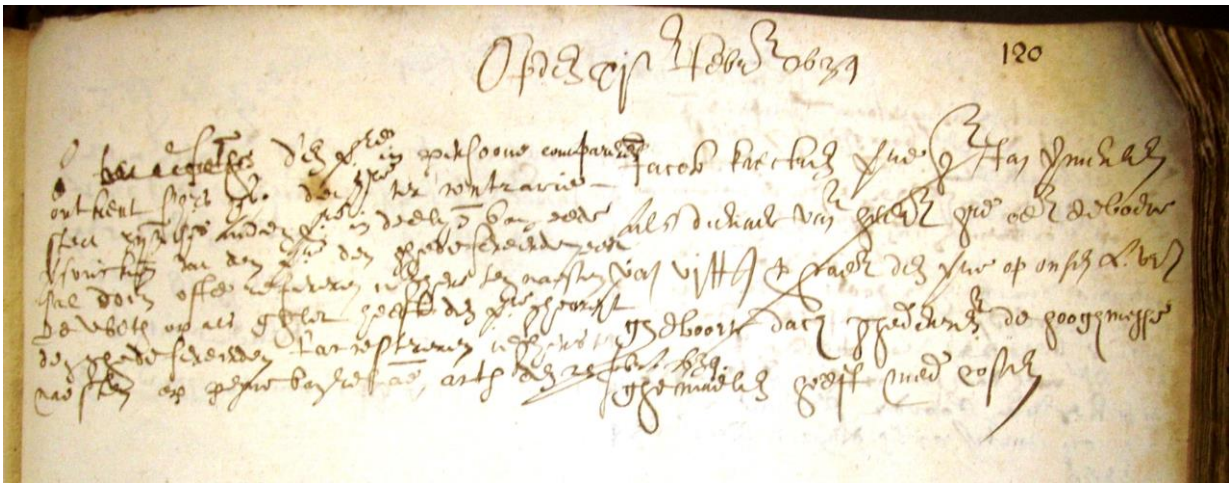

12 februari 1639 – Boeten – SAP 251 – folio 207

Maillaert de Wulf filius Jans – heescher contra den bailliu deser stede – causa officy
heescher vande boete van lx pond parisis ter cause den verweerder hem heeft vervoordert opden vij februari 1639 te quetsen **Mahieu Elleboudt** tot open wonde ende loopende bleode ende dat inden nacht – met costen.
Michiel Blaeuvoet – verweerder contra den ballieu – causa officy – heescher omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder sondaghe wesende den … gheduerende den dienst vande vespers ghevoldt heeft – met costen

16 februari 1639 – Een dubbele ommestelling – Resoluties – SAP 469

Alsoo ter vergaderynghe van den bailiu vutter name vande heere,
wetten, raeden ende notable deser steden
24 november 1638 gheconsenteert was te tauxeren **eene dobbel ommestellynghe**
tot laste vande in- ende opsetene van deselve stede ende jurisdictie,
met conditie datmen zoude doen betaelen de tauxatie ghedaen in november 1637
tot laste vande gonne schepen gheweest zynde tsydert de resolutie vande 7de november 1631
daerby de voorseide drie collegien goedt ghevonden hebben
omme redenen hemlieden moverende
dat die van het magistraet van dien tyt af souden moghen belastelick zyn met personeel logement van soldaeten etc.
Ende dat dies niet jeghenstaende de voorschreven bailliu vutter name van de heere,
sustineerde ten zelve daeghe vande voornoemde vergaderynghe
van de 24 november 1638
datmen ondertusschen zoude onderhooren of de temporele administrateurs van t'clooster ende convent van Ste. Bertins de voorseide resoluties vande drie collegien –
beliefven t'advo-eren ofte niet.

Is goedt ghevonden ten zelve saeghe byde weth ten dien fyne te hemlieden ghedeputeerde ut 't collegie vande wet omme danof dintentie vande voorschreven heere administrateurs te hooren.
Ten zelve fyne zyn byde weth ghedeputeert gheweest **d'heer Andries Rebaut**, burghmeester vande commune ende **meester Joos Petyt,** greffier, de welcke hemlieden ten dien fyne transporteren tot Ste. Omaers – met de voornoemde resolutien ende ander documenten daertoe dienende – hebben de voornoemde heeren administrateurs afgheven – zoo zy doen by desen – dies haerlieden itnentie
Actum 16de februari 1639

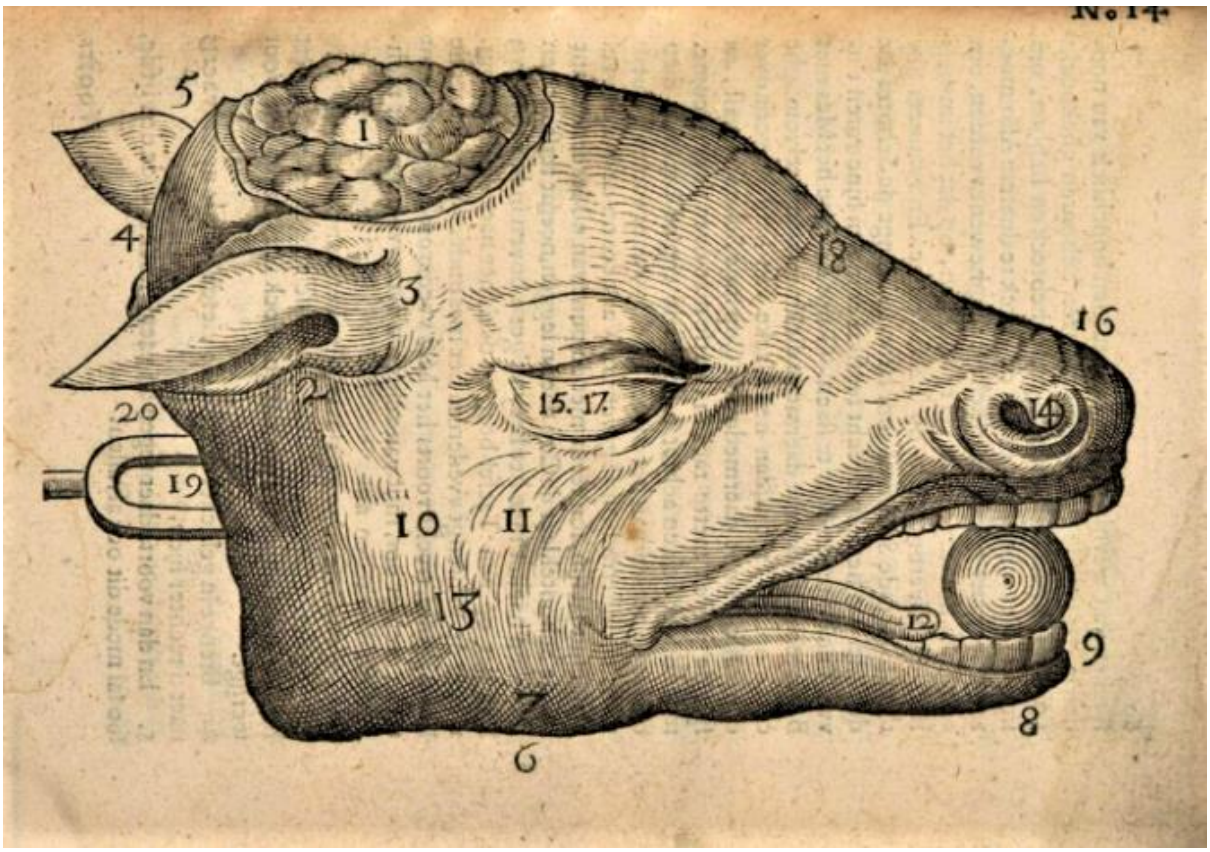

Uit het boek: Voorlegh boeck ofte maniere om verscheyden soorten van spijse soo gesooden ...
Door Giaccomo Procacch

17 februari 1639 – Resoluties – SAP 469

Twelcke by de voornoemde heeren administrateurs-
metghaders ander religieusen wesende van haerlieden ghemeene raedt,
overghemerct ende gheconsidereert is by hemlieden voor andtwoorde ghegheven,
dat zy de resolutie vande drie collegien van de 7de november 1631 ende tghonne meer daervutte ghevolght is,
teenemael niet en desavoueren
noch oock teenemael niet en approberen
voor zoo vele als daerdoore zoude moghen ghederofiert zyn aen haerlieden pre-eminenten ende previlegien
als de zelve resolutie gheschiedt zynde zonder interventie vande heere ofte yemant over hem – houdende oversulcx van weerden de protestatien ofte soustenuen byden bailliu diesangaende ghedaen
ende de voornoemde resolutien vande drye collegien van onweerden
nopende t'gonne de voornoemde privilegien soude moghen derogheeren – zoo voorseit is –
twelcke by de voorschreven collegien oock zoo verstaen zynde –
dat zy te weten niet en hebben gheintendeert te resolueren noch daermede gheresolveert in prejudicie van sheeren privilegien ende dat de selve resolutie ghedaen is zulcke den noodt verheeschende tot secours van 't ghemeente ofte ander pregnante redenen,
byde gonne hemlieden moghen ende willende verobligieren,
zoo worden zy ghestelt onverlet - cum se res itner alios acta et alus non prejudicans –
omme de voorschreven resolutie te mainteneren
ende taxatie daervutte ghevolghd ende consequentelick die sien te recouvreren
zoo zy in rade sullen vinden te behooren
Actum xvij february 1639

18 februari 1639 – Houdenisse van kind – Renten

Compareerde in persoone **Ghelein Vandamme filius Pieter**,
de welcke ghecedeert, opghedreghen ende ghetransporteert heeft (zoo hij doet mids desen)
aen ende ten proffytte van **Anthoine Maezeman**, present ende accepterende,
de somme van neghen ponden grooten vlaemsch
die den cedent goedt heeft aen **Jan van Belle, causa uxoris, Leonore Dooms**,
ende **Bertholomeus Liebaert, filius Augystyn** causa uxoris,
te weten an elck een derde, vallende te betaelen te st Catherine daghe 1639
ende dat in minderinghe van t'gonne zij schuldich zijn van voorschreven cedent,
volghende den accoorde wettelick neffens hun ende zyne scedents huusvrouwe ghemaeckt,
rakende de houddenisse van seker haerlieden kynde
ghewonnen by Jacob Doom,
ende dat in betaelinghe an de zelve maeseman van een jaer huusheure
dat vallen zal t'halfmaerte 1639 behelsende acht ponden thien schellingen grooten vlaemsch
ende noopende de resterende zes ponden li schellingen

Kent den cedent die van de zelven acceptant ontfaen ’t hebben makende hem Maeseman oversulcx vrij acteur omme deselve somme t’innen ende ontfanghen als zijn eyghen ende propre goedt
Actum present Maes ende Masselis, schepenen
Xviij februari 1639

De internationale situatie

CHRONYKE
VAN
VLAENDEREN.

Chronyke van Vlaenderen ...: 621 tot ... 1725 ...
Door Nicolaus Despars

Tromp

Dog t’jaer 1639 opende den oorlog ter zee. Binnen Duynkercken had men g’heel den voorleden somer gearbeydt om een zeevloot uyt te reeden tegen Tromp, die met eenighe schepen het g’heel jaer hunne havens hadde beset.
De staeten hadden hier van kunschap en sonden uyt in frebruarius den selven Tromp andermael naer Duynkercken, om aldaer te beletten, dat de gemelde vlote niet soude onder

zeyl gaen naer Spagnie; hy legt sig voor de haven, en wordt met 22 schepen onder den vlaemschen admirael Michiel van Doorn aengetast. Het gevegt was seer schep, maer Tromp verboodt de syne te enteren, te vreden zijnde met ghedurig te bescieten die hun toezelden. Hier door wierdt den windt verdoogt, waer door 2 Duynkerckerswirden genomen, en 8 schepen soo onbruyckbaer ghemaeckt, dat sy moesten het Schuerken kiesen, en d'ander waeren gehnoodtsaekt wederom naer e'Haven van Duynkercken te keeren.

The Battle of Dunkirk[1] (18 February 1639), circle of Jan Abrahamsz Beerstraaten

21 februari 1639 – Ommestelling - Resoluties – SAP 469

Actum ter vergaderynghe van myn heeren de proost, vutter name vanden heere, wetten, rtaeden ende notable den xxjste february 1639

Is goedt ghevonden gheraempt ende gheresolveert te tauxeren tot laste vande in ende upsetene deser stede ende jurisdictie van Poperynghe metghaders bedryfvers eene ommestellinghe, omme met de portee van diere te betaelen de pramende lasten der selve stede incumberen ter causen vanden vutseyndt – van beden ende ayden van syne majesteit – ende namentlick omme te voldoene t' restant vande laetste bede vande selve zyne majesteit van daten …. *Niet ingevuld …* danof de quote deser stede bedrough vij m ij c gulden ende noch resteert te betaelen iiij m vc gulden de selve tauxatie te doene by tcollegie vande wet opden immediaten laetsten voedt.

21 februari 1639 – Verbod op 't spel van de kinderen - SAP 469

Is ter selver daeghe (21 februari 1639) by wetten ende raeden gheresolveert te maecken statut daerby verbiedende aen alle kinderen niet te spelen op zondaghen ende heilighe daghen op de straeten ofte kerkchoven deser stede,

[1] https://en.wikipedia.org/wiki/Action_of_18_February_1639

op de boete van twaelf schele parisis te verhaelen op de ouders van de zelve kynderen, vooghden ende ander die hebbende in bewelt
ofte met het afnemen van de hoeykens *(hoedjes)* van de gonne in't spel bevonden zynde, Met eenighe instrumenten daertoe dienende ende by hemlieden wercke ghestelt
ende 'tselve te voughen bij het oude statut ghemaeckt tot onderhoudt vande zondaghen ende heiligh daeghen

25 februari 1639 - SAP 398 - Folio 170 verso

Pieter Keerne heeft schulden bij de kercke van Onse Lieve vrauwe en kerckmeester Pieter vande Peereboome

5 maart 1639 – Boeten – SAP 251

Philippe Ferou verweerder contra Jan Derré als dienaere vande heere – heesscher – omme de boete van zes ponden parsiis ter cause den verwerder opden xxx january zynde zondagh ghedeurende en dinst vande vespers opde marct ghewandelt ende gheclapt heeft – met costen
Jan Wanten verwerder contra den zelven heescher omem de beote van zes ponden parisis ter cause den verweerder opden xx febraury laetsleeden ghedeoncken heeft in de herberghe van t'catspel ghedeurende de vestpes als Heilig dach zynde – met costen

8 maart 1639 – Langs het Inghelstraatjen - SAP 398 - Folio 171 verso

Pieter Diedeman leent van Jaques Letten en stelt als borg zijn huis
verbyndende daerinne zeker huus ende erfve daermede gaende - staende ande noordtzyde vande Gasthuusstraete deser stede -
abouterende tzelve huus van oosten Philippe Feroulx - van westen Caerle van Castere - streckend derfrve van tselve huus over de beke langst derfve van Jan Baert - van westen ende oosten **het Inghelstraetgen** ....

9 maart 1639 – Boeten – SAP 251

Gheraert de Wynter verweerder contra **Jan Vermeulen** als dienaere vande heere – heescher – omme de boete van zes ponden parsiis ter cause den verweerder opden sinte Pauwels dach lastleden wezende den xxv january ghedeurende den dienst ande vespers ghedroncken heeft ten huuse van Frans Wydoot conra de statuten – met costen

14 maart 1639 – Ieperstraatmolen - SAP 398 - folio 173

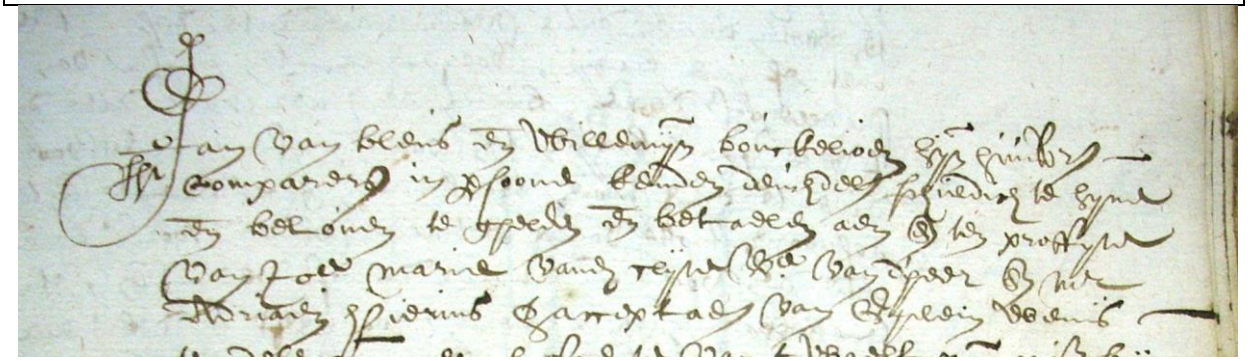

Jan van Bleus ende Willemynken Bouckelioen zyne huusvrauwe,

comparerende in persoon kenden deuchdelyck schuldich te zyne ende beloven te ghelden ende betaelen aen ende ten proffytte van **Joufvrauwe Marie vande Clyte**, weduwe van **Ghylein Wenis** - ten desen present –
een losrente van twaelf ponden parisis by jaere - den pennynck xvj –
voor de somme van zesthien ponden grootne vlaemsch - byden voornoemde Bleus tzynen contentemente ontfaen -
inneghegaen zynde den xijste october laestleden dannof tjste jaer vallen end veschynen zal den xijste october 1639 -
ende zoo voorts totter lossynghe vande zelve rente die zal moghen gheschieden t'allen tyden alst de voornoemde Bleus goedt dyncken zal -
midts oplegghende t'capitael ende verlooop vande zelve rente in goeden ende gherequitteerden ghelde -
belovende de selve rente nietmin te vervaliseren op grondt van erfve souffisantelick binnen een jaer naer date deser, ofte by faulte ende verloop in ghepermitteerden ghelde als vooren - verbyndende niet min - hy Bleus - tot versekertheydt vande voornoemde jofvrauwe - zyn persoon ende goedt - present end toecommende - speciaelick de drie deelen van viere van de **Yperstraetmeulen** - metsgaders alle de huussynghe ende groene catheilen daer hy woont - staende op t'lant vanden heere met t'recht van cheynse - paelende van oosten d'aeldynghen vande weduwe Jan Desquien - zuuden Jacques Roens ende van westen tlant van de Heilige Sacramentsgulde ende van noorden d'Yperstraete -
voor desen belast met xxiiij pond parisis sjaers ten proffytte van d'aeldynghen joe. Marie Makeblyde, zonder meer
Actum present Gheys ende Charles Levein
den xiiijde maerte 1639

19 maart 1639 - Jan de Schildt, wever heeft schulden bij Pieter Baelde - SAP 398 - Folio 173 verso

Compareerde in persoone **Jan de Schildt**
den welcken kende wel ene deuchdelick schuldich te wesen an sieur **Pieter Baelde**
ter acceptatie van sieur Walrave Baelde - de somme van veertich ponden neghen schellynghen drie deniers grooten vlaemsch -
procederende van **coope ende leverynghe van wolle**
beloofvende hy Schildt de selve somme te betaelen by afghaende payementen te weten binnen drie maenden naer date deser **twee oultrefyne baeyen volzeghelt ten pryse van dertich schelle (?)**[2] xj schele d'elle –
binnen een jaer naer date deser twee ghelycke baeyen ten voornoemde pryse ende voorts van drie te drie maenden t'elcken een ghelycke baeye ende ten pryse als vooren totte volle betalynghe vande voorseide schulden -
ende omme den voornoemde crediteur danof wel ende ghetrauwelick te bewaren ende versekeren –
zoo heeft hy debiteur daerinne verbonden - zoo hy doet mids desen -
boven t'verbant personel –
een huus mette toebehooren staende op d'erfve vande kercke van onse lieve vrauwe -
belast met neghen ponden xj schele sjaers ten proffycte vande wedewe Mattheus de Keysere daer hy debiteur presentelick woondt - staende ande Casselstraete –
abboutterende van oosten Christiaen Zanneken - zuuden thuus Pieter van Neufville - noorden thuus van Pieter van Damme ende van westen opde voorseide straete -

[2] Waarschijnlijk is dit een fout van de schrijver en dient dit pond te zijn

vichtich bondels onder wulle ende gaerne - twaelf ponden cam-wolle - twee spaensche decksels - twee laen - een rechtbanck - een schapra - een lys - twee baey ghetauwen mette toebehooren - een tafel - twee schabellen - een waschbanck - een scheirreck mette toebehoorten -
voorts gheneraelick ende speciaelick alle zyne meublen ene huuscatheil - t'zyn huuse zynde ende die hiernaer aldaer bevonden zullen wesen -
verclarende hy debiteur dit verbant te ghescheiden zonder fraude ende argelist ende in prejuditie van niemant -
laetende hem vrywilich in alle t'gonne voorschreven wettelick condemneren –
zoo wy schepenen onderghenomt hem condemneren mids desen -
omme by ghebreke etca
Actum den xix maerte 1639

26 maart 1639 - Aanstelling officieren subaltene - SAP 436 - Folio 38

Officieren subalterne der stede van Poperynghe vernieuwt by sire **Jacques Marsilles** - proost - vutter name vanden heere met burghmeesters ende schepenen
der stede van Poperynghe upden xxvj marty 1639

Oppervoocht van weesen - D'heer Jaques Proventier
Kerckmeesters van Sinte Bertins:
D'heer Jaecques Schevele - d'heer Jan Rouvroy - Robert Proventier - Puwels Diedeman - knape - Jaques de Naghelare
Kerckmeesters van O.L. Vrauwe :
D'heer Pieter van der Peereboome - Frans Scherrier - Jacob van Beveren - Jaqeus Rozeré - knape Gillis Bervoet
Kerckmeesters van Sint Jan
D'heer Guiliames Floor - Jacques vande Wynckele d'jonghe - Hendrick Heneman - Jan Bervoedt filius Bavo - Knape Clays Baerdt

Dischmeesters generael vande drye prochie kercken
Jaques Folcque - Nicolays Jacobssoone - Willem <<scherrier - Franchois Gallois
knape Jan de Lamy
ter assistentie van Sint Bertins : Caerle van Caester
Ter assisetentie van O.L. Vrauwe : Jan van Heede de jonghe en Christiaen Bouve
ter assistentie van Sint Jans: Ghilen Frengy

Gasthuusmeesters : D'heer Andries Marsilles - Jan Proventier - Robert vande Goesteene - knape : Matthys Brock
Voocht vande Magdeleene Cappele - d'heer Jaecques Baert - Cnape: Clays Baelde
Gouverneuren van de aultaere van onse lieve vrauwe van Sint Bertins:
Jacques Hannot - Franchois Pierins de jonghe - Frans Diedeman
In Onse Lieve Vrauwe kercke : Ghelein Verclyte filius Ghileins - Michiel vande Sande d''jonghe - Antheunis van Zegherscappele
In de Sint Jans kercke : Meester Anthhonis Winnebroot - Jaecques Le Roy, timmerman

Gouverneuren vande aultaer van t'heilich sacrament : Joos Couvreur - Guilliame Ledou
Besorghers van de goede weghen inde prochie van Sinte Bertins: Jaecques Couvreur - Jacques Creux filius Gilles
Inde prochie van Onse Lieve Vrauwe : Jacques Rosire - Pieter Bouve

Inde prochie van Sint Jan : Maillaert vande Ameele - Joos Barthier - knape : Jaecques Poissant

Warandeerders van de biere ende broode met datter ancleef ende sonderlynghe met laste van te doen gaugieren de coorne ende haver mate
D'heer Frans Folcque - Pieter Diedeman - jan vande Zande - Lodewyck Keerne - Jacques Steven
- Knape Pieter Rouveroy

Omme loopers - voorzitters, ghebieders vande wacht ende bestelders vande maerct : Jan Hondthauwere - Pieter Rouveroy
Warrandeerders vande smalle lsyte ende perse ende rauwe perse met datter ancleeft :
Michiel vande Sande d'oude - Clays Buuck - Jan Bervoedt d'oude -Caerle Vryelynck - Frans van Beveren - Pieter de Dammere d'jonghe - Boudewyn Verhage
Jan du Flocq - Jan vande Bouchoutte - knape: Jacob Rouvroy

Warrandeerders vande opperloyen - recke - volders - persse endd rauwe :
Jan vande Sande - Clays Cambray - Jan Maerten - Christiaen Liebaert - Pieter Babelaere - Michiel van de zande d'jonghe - Pieter van Reninghe -
ja nvan Heede - Caerle Roens - Chrsitien Hoverdere - Clays de Vos - Jan Verslype filius Jans

Pieter Babelaere - Pieter van Renynghe - Christiaen Liebaert - Jan van Renynghe filius Jaecques - Chrsitiaen Maes - Jacob Pladys -
Andries de Meire - Guiliame Tristram - Ghilein vande Walle de jonghe - Jan van Eede de jonghe -
cnape: Michiel Staessen

Warrandeerder vande sayen :
D'heer Andreis rebault - Ghilein Verclyte doude - Christiaen Maes - Jacob van damme filius Jacobs - Pieter de Dammere - Jan du Flocq - Andris de meire -
cnape: Vincent van Bouchoutte
Convoyer vande sayen: Gillis Buuck
Gouverneuren vande vullambachte:
Christiaen Zanneken d'oude - Frans van Beveren - Pieter Verhaghe - knape - Daniel de Coedts
Gouverneuren van de weefambachte
D'"heer Andries Rebault - Adriaen Verpouckes - Nicoalys Beke - Guille Trystram - Jan de Vos - knape: Pieter van Neufville

Yckers van stopen cannen ende pinten bier ende wyn maete inde herberghen : Jan van Renynghe filius Jaecques
Govuerneuren vande scheerambachte:
Jan de Meulenare - Christiaen Liebaert - Jacob Maerten - knape: Jan Maseman

Warrandeerders vande vlaecke - Christiaen Zanneken d'oude - Nicolays Cambray - Jacob van Damme filius Jacobs - Jacob Maerten - Jacues Calleboudt
- knape: Vincent van Bouchoute
Warrandeerders vande verkens: Maillaert Liebaert - Frans Hellebus - Joos de Voldre -
Meter van de bayen ende sayen: Jacob Maerten
Warrandeerders van de ghesoden ende ghebraden:

Jan Baert - Meester Michiel Aernoult - Jacques van Renynghe - Jacques Diedeman - Chaerle de Quidt - Pietr Rooms - Jacques Maseman
- kanpe: Pieter Rouvroy
Warrandeerders van de ledere :
d'heer Maillaerd vande Goesteene doude - Clays van Renynghe - Isaec Behaerelle - Boudewyn de Langhe - Rogier Steels -
- cnape: Jaecques de Naghelaere

Warrandeerders van de hoppe: Heers Ghilein Diedamn d'oude - Franchois Pierins - Jaques Folcque - Clays Jacobssoone Jaques Melis - Mahieu van
Renynghe - Augustyn van Damme - - knape : Daniel de Cotz

Officieren van de ackerschade:
Pieter de Puudt - Oosthouck
Pieter Markey - Eduaerthouck
Andries Ballevier - Haeghebaerthouck
Jan de Roo - Lyssenthouck
Jan de Keyser - Wipperhouck
Pieter Delbare - Hellehouck
Pieter Huughe - Schoudemonthouck
Jacques Hocke - Hipshouck
Guillaume Cauwera - Eeckhouck
Willem van Damme - Hamhouck
Jan Techele - Peselhouck

Cnapen hebbende beslach binnen ende buuten: Jaecques Poissant - Pieter du Puis - Frans Blyeck

Brantmeesters ende warrandeerders van de brycken
d'heer Guillaume Pierins - Jan Folcque - Maillaert vande Goesteene - Jan de Roode - Pieter van Renynghe - Robert Bonte - Jooris van Thuyne -
Mahieu van Belle - Louys Le Roux - - knape: Jaecques de Naghelaere
Warrandeerders van de houtte :
Jan de Puudt - Jaques de Naghelere - Matthys Bock - Mahieu Rovaen - Frans Rovaen -

Hoppesackers: Gillis van Calis - Maillaert Liebaert - Pauwels de Corte - Jan de Schiedt§ - Danie lvan Cayseele - Mattehus Rooms - Jan de Puudt - Andries Fontenay - Jan Keerssebilck doude - Mahieu Robaen - Frans van Hove
Jan Keerssebilck d'jonghe - Frans Rovaen - Frans Quetstroy - Joos van Cayseele

Gaugierders vande tonnen en vatkens : Jan de Voldere - Christiaen de Witte - Gillis Waghers -
Ycker vande boter cuypen: Antheunis de Witte
Bierwerckers vande halve tonnen en de vatkins :
Pieter Herreman dict Manvelt - Jan Keerssebilck - Daniel van Cayseele - Pauwels de Corte - Jacob de Naghelare - Guillaume Lucas -
met laste vande clocken te luyden ende ten brande te commen ende alle debvoiren te doene naer costume blyvende niet min in viguere
alle statuten ordonnantien ende keuren vorogaendelick tot directie ende onderhoudt vande voorghelesen officien byde wet ende raeden daer uppe ghemaeckt

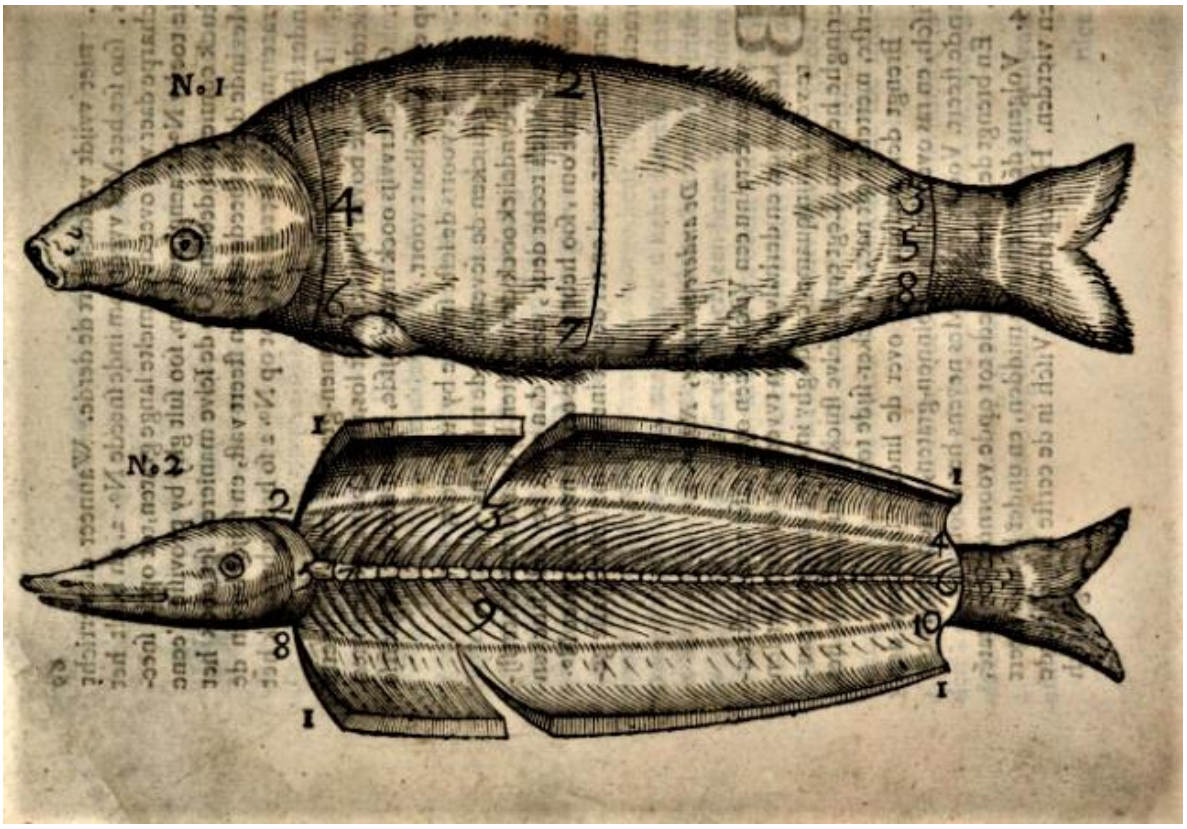

24 maart 1639 – Pottestraatmolen en de Schorsemolen - SAP 398 - folio174

Compareerden in persoone **Anthonis Maeseman ende Jaquemyncken filia Jaques van Renynghe,** zyn huusvrauwe
verkennende vercocht t hebben aen ende ten proffyte van meester **Joos Gheys de jonghe** - present end accepterende eene erfvelucke losrente an elf ponden grooten vlaemsch by jaere den pennynck xvj - voor de somme van hondert zes en tzeventich ponden grooten vlaemsch - byde vercoopers thaerlieden contentemente ontfaen,
inneghegaen zynde den 24ste octobre laetstleden danof teerste jaer vallen ende verschynen sal den 24ste october 1639 -
ende alsoo voorts etc - te lossen met xviij pond parisis t'sjaers in capitael tseffens midts oplegghende de verloopen naer rate van tyde met ghepermitteerden ghelde -
verbyndende daerinne - boven t'verbant van hemlieden persoon -
onderhalf ghemet zaylant inde eeckhouck deser jurisdictie -
abboutterende met de noodtzyde een dreve - toostende Ghelein Diedeman - de zuudtzyde Dierick Liebaert causa uxoris - ende twestende ... *niet ingevuld* ...
Item vyf vierendeel zaylandt inde Helhouck, abbouterende met tnoortende in t'waterloop, t'zuudt de Watoestrate - d'oosteydne de weduwe Corneel Pierins de jonghe - ende de westzyde Lodewyck Keerne
Item de oosthelft van twee ghemeten en half zaylant inde Hipshouck ghenaemt **de Distelaere** - abboutterende de westzyde de wederhelft toebehoorende de kynderen Jacques van Renynghe - tzuudtzyde dhofstede Jacqeus Floor, t'noortzyde t'elst Cornelis Pierins
Item vier lynnen 29 roeden gheslant inde Haeghebaerthouck genaemt **de Clyttebilck** - abboutterende t'zuudteynde de Renynghelststraete - de westzyde t'lant Jaques Vaecke ende anden t'noorzyde Jacques Melis ende d'oostzyde d'aeldinghen Frans Keerne

Item twee lynnen elstlant erfve ende catheil inde Hamhouck streckende langhes duere t'elst wylen Gheraert Hazebaert nu ... *niet ingevuld*...t'zuudteynde d'hofstede Cathelyne Moenaert, d'oostzyde telst d'aeldynghen Loys Makeblyde
Item een half ghemet elstlant, erfve ende catheil inde Peselhouck aboutterende tzuudzyde d'hof Jan de Mey , nu .... *niet ingevuld* ... d'oostzyde ende westzyde Pieter vande Stichele - t'noortsyde telst Clays Vanderdoene
Item de drie deelen van viere vande **coornewyntmeulen staende in de Potterstraete** deser stede met ghelycke deel in t'ascot, woonhuus ende edificien met ghelycke deel inde meelenwal ende erfve - groodt ontrent drie vierendeel - abboutterende van oosten end zuuden t'landt Jan de Nuwelaere - van westen ende noorden tlant Frans Folcque ende Jacques Diedeman - de helft van de voorseide meulene voor desen belast met een losrente van vier ponden grooten tsjaers ten proffytte van d'heer Guillaume Floor
Item tzevente deel van onderhalf ghemet lants ende huus daer Maillaert Cappoen woont - inde Watoustraete - ghemeene met de kynderen Jacques van Renynghe abboutterende van westen de Watoustraete, noort de drve, Jan Folcque - oost ... nit ingevuld ... ende zuudt t'lant vande gulde van t'heilig Sacrament
Item zes zacken int tour vande nieuwen schorssemeulene
Item twee ghemeten zaylandt inde Haghebaerthouck abboutterende van westen Maerten Pladijs, noorden Joos Barthier- van zuuden de beke
Item drie vierendeel zaylandt inde zelve houck abbouterende met zuudtsyde de Casselwegh - 't noortsyde de kerke van Sint Jan - d'oostsyde de cappelebilken - van westen Jacob Tant
Item drie vierendelen meersch inde Eeckhouck abboutterende met toosten de Crombekestraete - t'westsyd t'hommelhof de kynderen Diryck Liebaert - zuudt de Frans Scherrier causa uxoris - noort t'lant Ghelein Diedeman
Item een half ghemet hommelhoff gheleghen inde Peselhouck aboutterende ... *niet ingevuld* ... de voorseide vier laetste partyen voor desen ghelast met zes pond grooten tsjaers losrente ten proffyte van de weese Michiel Vande Zande d'jonghe - gheprocreert by Mayken filia Augustyn van Damme, met inninghe etc.
Actum present Baeert - Levein, Vermaerle ende Maes ende Maesselis - schepenen den 24 marty 1639

SAP248 - 13 april 1639 – Gervelgatmolen -

Opden xiij april 1639
Jacques Vrammoudt gheinthimeerden verweerder ten beschudde van eene partye ghereedt moudt by hem gecocht jeghens **Jan de Roode** ende onder hem Roode rustende jeghens Ghelein Maerten causa uxoris heescher arrestant omme daeranne te verhaelen de somme van jc xx pond parisis over t'gonne d'heescher toecomt in penninghen die den voornoemde Vrammoudt schuldich was in te brynghen ten sterfhuuse van Domyn Vermeulen met costen

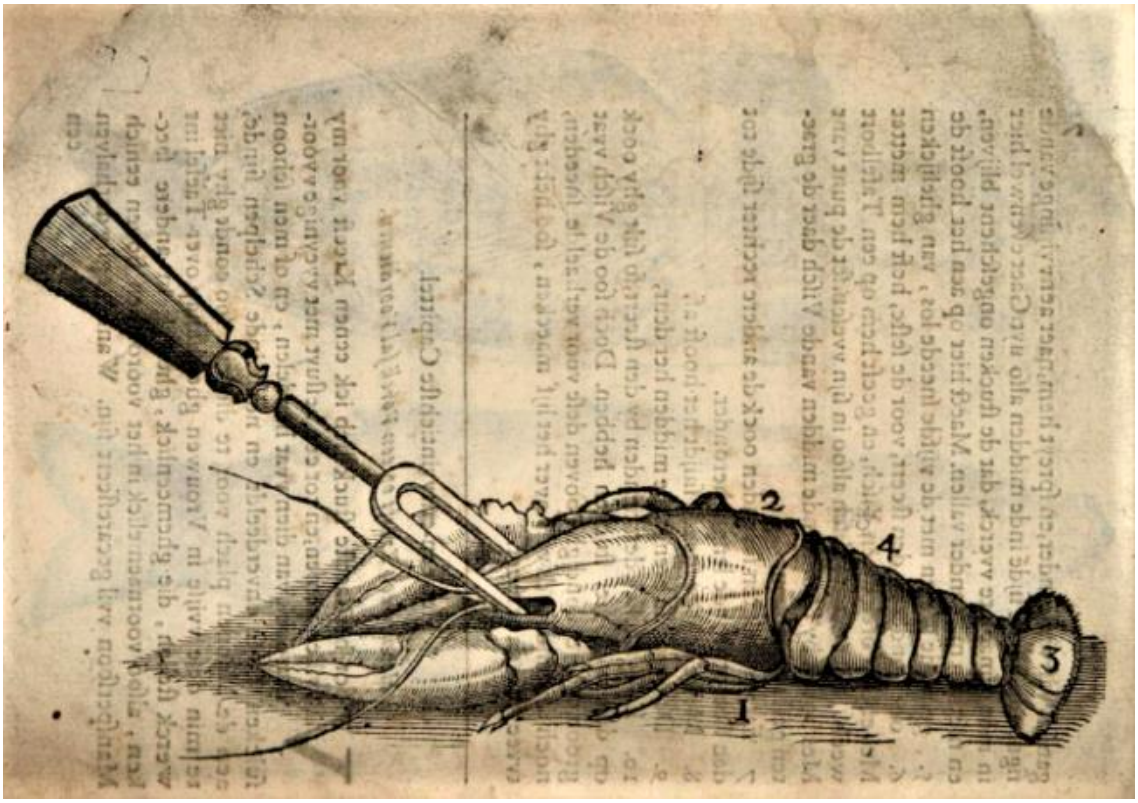

13 april 1639 – Robert Hasebrouck hurt van de proost Jacques Marsilles - SAP 398 - Folio 175 verso

Compareerde in persoone **Robert Hasebrouck** -
de welcke kende wel ende deuchdelick schuldich te wesen aen sire **Jaecques Marsilles proost deser stede** -
de somme van twe hondert drie ponden xj schele over reste van diversche jaeren landspacht - t' laetste ghevallen baemisse 1638 -
belovende de zelve somme te betaelen ten beliefte vande voornoemde heere proost ende omme hem danof wel ende ghetrauwelick te bewaeren ende versekeren metghaders vande loopende jaerschaere bedraeghende thien ponden grooten vlaemsch -
zoo ist dat hy daerinne verbyndt ende verobligiert - zoo hy doet by desen - boven t'verbant personel -
twee coeyen - een witrickte ende swaerte - een ghemet groene coorne staende op t'landt vande kercke van Sinte Jans -
voorts gheneralick ene specialick alle zyne goedynghen - present ende toecommende -
t'zyne huuse ende hove zynde ende die hiernaer aldaer bevonden zullen wesen omme by ghebreke van betalyngh etca...
laetende hem vrywillich daerinne condemneren - zoo wy schepenen onderschrven hem condemneren by desen -
ende dese met ghelycke cosnente wysen executoire -
t'zynen laste nietjeghenstaende verjaerthede ter contrarie
Actum present d'heer Jaques Baert ende Augustyn Jacobssooone - schepenen
den xiijde april 1639

16 april 1639 – Boeten – SAO 251

Christiaen Lauwynck – verweerder contra Philippe Faufarcque ende Loys Petit Berguin als dienaers vande heere – heeschers
omme de boeten van vj pond parisis ter cause den verwerder opden 3de april 1639 – ghedroncken heeft gheeurende de vespers – Heiligh dach zynde ten huuse ende herberghe van Frans Wydoodt contra t'statuut – met costen
ook Andries vanden Mote en Frans Scherrie krijgen een dergelijek boete.

19 april 1639 - SAP 251 - Register van de boeten - folio 195 - molen

Jan van Bleus, verweerder, jeghens den bailliu - causa officy heescher vande boete van lx ponden parisis ter causen den verweerder ghequetst heeft **Jan de Cuupere** met een canne in zyn hooft tot oepene wonde ende loopende bloede opden xix april 1639 inde nacht - met costen

12de maerte 1641 –
De wet op alles ghelet ordinneert partyen onderlynghe t'accorderen
Actum 28 september 1641 –
De wet op alles ghelet ordonneert partyen van hemlieden different te vereensen - present gheommitteerde vande wet dies met recht –
actum xijde 8bris 1641

Zie voor dit proces 12 oktober 1641

1 mei 1639 - De waarden en waardinnen - SAP 436 - Subalterne wetten

D'onderschreven weerden ende weerdinnen hebben gheaccordeert ende vermaeckt met 't college van de wet by rechte de stede competerende by octroye -
op de bieren by hemlieden te venten ende debiteren vande saisoene ende hafven jaere innegaende prima mey 1639 ende exprierende den
laetsten octobris ende dat opde odue conditien hier vooren verhaelt boven dat alle weerden - weerdinnen tappers ende tappeghen gehouden worden alle twee maenden te betaelen de quote van hemlieden vermaek ende te stellen goeden ende reseanten
sekere ende borghe ten contentemente van de thresorier
Via Frans Kyts
Pieter Rooms inde Inghel
Pieter vande Walle ten Groote Eecke
Passchier Enten inde Pellecaen
Jan Vrammoudt inde Gouden trompe
Frans van damme ten Doorneken
Frans Wydoodt in t'Catspel
Ghilein Bacqueroo sparngaertsdaele
Frans de Quidt in dunkercke
jan babtist van Kynderen in Sint Jooris
Ghilein van Damme in Vlissinghe
Anthoine Bureau inde Herdt
Jacques van Cayseele in Sint Sebastiaens hoff
Pieter hallynck in de Hoorne
Via Jaques Vasseur in 't Gouden hooft
Christien Beharelle in de Wildeman
Jan de Zwarte inde Troumadame

Jacob Nol in Sint Crespyn
Jacques Pyck inde Creugne
Pieter de Worm

Mei- - De International situatie - Nicolaus Despars

0 Recensies
Review schrijven

Chronyke van Vlaenderen ...: 621 tot ... 1725 ...
Door Nicolaus Despars

Maer wanneer de maendt van Mey sig verthoonde, sag men twee magtige legers uyt Vranckrijk afkomen tegen de Prins Cardinael, 't een naer Luxembourg onder Feuquieres, en 't ander onder Meilleray in Artois.
Daer en boven was men seer bedugt, dat **Oragne** sijn uytterste gewelt stont in te spannen om sijn verlies van 't voorleden jaer te herstellen.

Derhalven beriep den Prins Cardinael den Prins Piccolomini met sijn 8000 keysersche uyt Gulick en Cleelfant, alwaer die den winter hadden overgebrogt. Dewijl had Furqueires op den 24 mey Thionville ofte Diedenhove in Luxembourg belegt, den welcken soo dapper van Piccolomini wierdt aengetast, dat g'heel sijn beleg wierdt opgheslaghen, sijn leger verstroyt, sijn volk gedoodt en gewuetst, hij selfs gewondt en gevangen, en den zegeprael moest laeten aen de kerysersche met allen krigjsvoorraedt, die hy in sijn legher hade, en 10 stucken grof geschut met 2 mortieren.
Oragne begon sijnen veldttogt op de selve manier en met het selve oogwit op Vlaenderen, gelijk het vooorleden jaer, en doende sijn monstering werderom by 't fort Ter voorn en voorseit de ksuten van den Rhyn, Maes en Wael – gebiednede aen Graef Hendrik dat hy moeste beletten, dat den baron van Lede met sijn volck over de Maes soude komen, om sigh met den Cardinael Infant te voegen en ingeval hy sulckx niet konde uytwerkcen, dat hy soude eenen inval doen in kleyn Brabandt, om uds de Spaensche magt te doen verdeelen.
Van lede sulkx verstaende sondt sijn ruyterye over Naemen, hy met het voetvolk blyvende over de Maes, en aldaer alle schanssen besettende.
Waerom Graef Hedndrik sig over den Demer begeeft naer 'tlUyckerlandt – dog den Prins Cardinael de Revier de Gette voorsigtelijk besteene, dede Graef Hendrik wederkeeren van waer hy gekomen wazs, haelnde eenig geodlt en leeftogt uyt Maestricht voor sijn voetvolk: dog in 't landt van Luyck vonden de Hollanders grooten tegenstandt van de Boeren, die geensints wilden gedoogen, dat hunne huysen en landen met soldaeten souden beset worden, selfs eenighe sig in de wapens stellende – soo te voet als te peirde.

9 mei 1639 – Leenemolen – SAP 398 – Renten - folio 176 verso

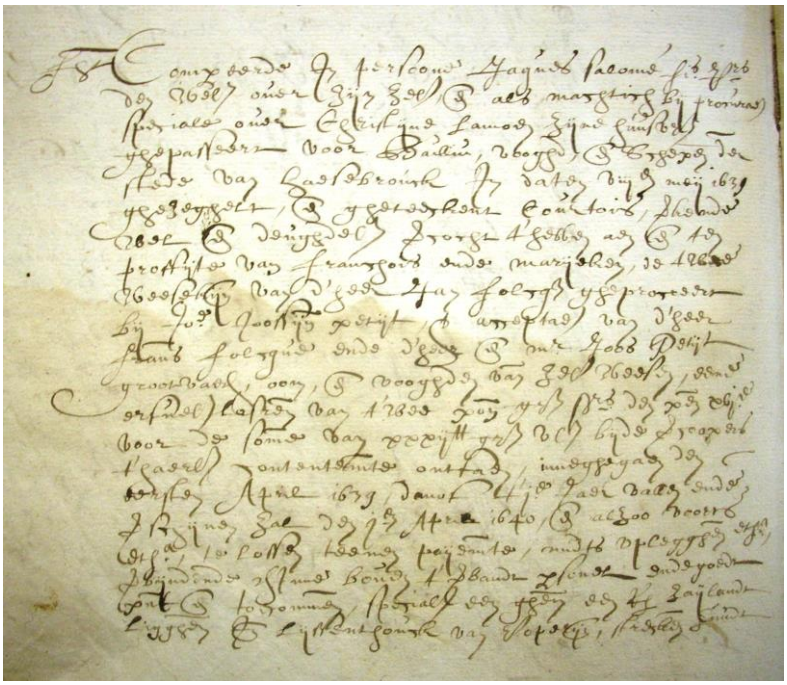

Compareerde in persoone **Jaques Salomé filius Pieter**, de welcke over zyn elven en als machtich by procuratie speciale over **Christyne Lamoen** zyne huusvrauwe, ghepassert voor bailliu, voogd ende schepenen der stede van **Haeseberouck,** in daten **viij de mey 1639** – ghezeghelt endegheteeckent Coutois, verkende wel ende deughdelick vercocht t'hebben aen ende ten proffycte van Franchois ende Maryeken, de twee weesekynderen van d'heer Jan Folcque, gheprocreert by jo. Joossyne Petyt ende accepterende van d'heer Frans Folcque ende d'heer ende meester Joos Petyt – grootvaer, oom ende vooghdenvande zelve weesen, eene

erfvelicke losrente van twee ponden grooten sjaers, den penninck xvj – voor de somme van xxxij pond grooten vlaemsch byde vercoopers t'haerlieden contentemente ontfaen, inneghegaen den eersten april 1639; da,pf t'jster jaer vallen ende verschynen zal den 1ste april 1640 ende alzoo voorts etc – te lossen teenen payemente, midts opleggende etc. verbyndende daerinne boven t'verbandt personel ende goedt – present ende toecommende – specialikc een ghemet een roede zaylandt – ligghende inde Lyssenthouck van Poperynghe, streckende zuudt Folio 177
Ende noordt, doostzyde Guillaume vnade Walle, causa uxoris – t'zuutende t'kyndt Pieter van Neufville filius Mahieu, de westzyde Mahieu Huughe ende tnoortende de Bethunestraete.
Item txijde inde helft van vier lynnen hofstede, escot, muelen ende huusynghe, mette groene catheilen ten madelstede ghenaemt t'Leenemuelenhoff inde voornoemde houck, de voorseide partyen de voornoemde Jaques aenghedeelt ten sterfnuuse van zynen vader, volghende zyn deellot, in daten 27ste mey 1636 – onderteeckent F. Wenis – alhier ghelesen, voor desen – zuver ende onbelast – met innynghe erfenisse
Actum present Proventier, B van Renynghe ende Maes, vander Maerle ende Masselis, schepenen den ix den meye 1639

13 mei 1639 – Andries de Meire heeft schulden bij Hendric Tibault van koop van wol - SAP 398 - Folio 177

Compareerde in persoone **Andries de Meire** -
verkennende ende belydende wel ende deuchdelick schuldich tz yne aen **sieur Hendryc Tibault filius Lauriens** - present ende accepterende -
de somme van achtendertich ponden drie schellynghen elf pennynghen grooten vlaemsch - procederende van reste van leverynghe van wolle –
welcke somme hy Meire by obligatie onder zyn handteecken verkent hadde schuldich te wesen -
die met t'passeren deser ghecasseert is –
belovende de zelve somme te betaelen by afgaende payementen te weten d'een helft binnen zes weken naer daete deser ende de resterende helft binnen ghelycke zes weken daernaer –
ende omme danof wel ende deuchdelick te bewaeren ende verzekeren de crediteure -
heeft hy debiteur daerinne verbonden - zoo hy doet by desen –
boven t'verbandt personel –
één zyn huus ende erve daeronder ende achter ligghende aende Casselstraete deser stede - aboutterende van oosten Hubrecht de Hongere ende Jan vande Zande - van zuuden de wedewe Jooris Baelde - van westen Pieter van Damme filius Jans ende van noorden opde voorseide straete ende oock van westen -
voor desen belast met drie ponden grooten vlaemsch ten proffyte van Jaecquemyn Lefebure ende met twaelf ponden xj schele sjaers ten proffyte vnade wedewe Gilles Beke -
voorts zuuver ende onbelast -
omme by ghebreke vn betalelynghe vande voorchreven schuldt ten ghestelden daghe de selve daeranne te verhaelen op heerelicke ende parate executie -
laetende hem vryuwillich daerinne condemneren ende dese tzyenen laste ende goedynghen wysen executoire -
alzoo wy schepenen onderghenomt hem condemneren executoire
naer haer vorme ende inhouden
Actum present Leurin vervanghene Renynghe schepenen den xiijde mey 1639

13 mei – 't Groote hofmanschap vande Werf - SAP 398 - Folio 177 verso - 178

Compareerde in persoone **Ghilein vande Walle filius Gheleyns ende Chrsitine** zyn huusvrauwe -
kenden wel ende deuchdelick schuldich te wesen aen **Jacob van Damme filius Jacobs** -
de somme van t'sestisch ponden grooten vlaemsch –
volghende twee acten t'synen laste ende ten voornoemde van Dammes proffyte ghegheven ten keurghedynghe - beede den iijden maerte 1639 –
ende omme de voorseide van Damme dannof wel ende deuchdelick te versekeren ende bewaeen -
hebben de voorseide debiteuren verkendt - zoo zy doen by desen - tzynen acceptatie ende proffyte -
eene erfvelicke losrente van vyfenveertich ponden xj schele by jaere - den peningh xvj - innegaende heden date deser danof t'eerste jae vallen ende verschynen zal den xiijde mey 1640 - ende alzoo voorts etca -
te lossen ten vier payementen - mits oplegghende t'elcken een vierde vande capitaele pennynghen metter verloopen a rate van tyde in ghepermitteerden ghelde –
verbyndende daeranne boven t'verbandt personel specialelick lj roeden 1/4 homelhoff opden Werf ghebruuct by Jan Metsu -
streckende metten oostende inde beke - van westen de Werfstraete - de zuutzyde meester Joos Cheys de jonghe - van noorden t'hommelhoff van Jaques Floor -
ghelast int groote hofmanschap vande Werf - in een assignement van neghen ghemeten die t'samen ghelden ende elck ter divinatie ix schele parisis -
drie razieren en half coorne - ende neghen razieren havere hofmaete sjaers den heere -
t' xvj de in t'hofstedeken ghebruuck by Pieter Farleu - met ghelycke deel inde groene ende drooge cateheilen - daerop staende - groot t'samen acht ghemeten j lynne xviij roeden ghemeene met Christyn vande Walle ende andere –
constiterende inde naervoghende partyen -
eerst t'hofstedeken daer de huusynghe op staet - aboutterende van oosten ende zuuden op t'Beleetstraetken - d'yperstraete - groot vier ghemeten preter xxxvij roeden
Item vier ghemeten ten vier zaysticken al neffens andere met wat meersch -
streckende t'zamen zuut tot inde Robaertbeke - van westen t'landt Philippe Carbonel - van noorden t'Beleetstraetgen ende van oosten t'saylandt Jo. Philips de Hanneroy
ende een half ghemet vyf toeden gherut elstlandt - streckende zuut ende noort - oostzyde t'elst van ... *niet ingevuld* ... t'zuutende d'yperstraete - de westzyde t'zaylandt van Jan Huberecht ende van noorden t'zaylandt van ... *niet ingevuld*...
belast de voorseide partyen met dertich ponden xj schele sjaers over de helft van vyf ponden grooten ten proffyte vande wedewe Frans Vermote -
Item een huus ende erve daer de vercoopers presentelick woonen - staende ende ligghende opden Ovedam - streckende metten oostende inde beke - de zuutzyde t' huus thuus ende erfve van meester Joos Cheys de jonghe ende den grondt van d'heer Jan Makeblyde - achter t'huus ghenaemt Roome ende van noorden de watergangh vande stede -
belast met xxiiij pond sjaers losrente - den penningh xvj - ten proffytte van de wedewe Jooris vande Gucht ende met Overdamsche schuldt -
de coutse edde spendeken inde camer medegaende met ander appendentien ende dependentien - belast t''selve huus noch met zes hondert gudlens te betaelen in drie payementen aende cooper ende consorten -
Item noch twee pluiymen bedden ghestoffeert - met noch een cafbedde - twee lysen - twee laen - een tafel - twee schabellen - een frruneel met 2 yseren potten - een garderobbe met een voetbancken - 18 tinnen platelen ende 8 tinnen taillioren - twee dischen met een schare - een balance met twee yseren ghewichte steenen - een rechtbanck - vier stoelen - een roer - een

rapiere - een tinnen waterpot - een dosyne leepels - een rechoffoir - een stoopkanne ende ander potten –
alle de perssen ende de hoppe daeranne staende te groeyen achter de voornoemde huuse staende - alle hemlieden cleederen ende habytten - een buffet ende alle het houdt ten huuse ende hove synde -
voorts generalick ende specialick alle hemlieden goedynghen ende meublen gheene ghesondert nochte ghereserveert t' hemlieden huuse ende hove zynde - ende die hiernaer aldaer bevonden zullen wesen omme etca...
Actum present d'heer Andries Rebaut - burghmeester vande commune - Jaques Wyts - voorschepen ende Christiaen Maes , schepen - vervanghende Leurin ende Renynghe oock schepene -
den xiij de mey 1639

14 mei 1639 - Monstering – Resoluties – SAP 469

Actum ten camere den xiiijste mey 1639
Alsoo inde laetste monsterynghe ghehouden by burghmeesters ende schepenen deser stede ende jurisdictie van Poperinghe dne xxxjstemaerte 1639 bevonen zyn gheweest vele persoonen hebbende te cort gheweire ende ander obnehoorelick, zulcx dat aen alle die voroschreven persoonen van weghen de voorseyde burghmeesters ende schepenene, alsdanne ghelast ende gheordonneert wierdt hemlieden binnen achte daeghen ofte 14 daeghen vutterlick te voorseine van soufficante gheweire, opde boete van vj pond parisis ende
Folio 57
Dat dies nietjeghenstaende aende burghmeesters ende schepenen voornoemt bericthen teenemael niet volocmmelick te wesen aen haerlieden voorschreven ordonnantie ofte oock dat sommighe persoonen middelertyt hun gheweire zoduen moghen otnmaeckt hebben,
Soo ist dat alsnu den noodt meer ielick verheeschende eenen yeghelick – mets desen andermael wordt belast ende gheordonneert – hem cito ende ten eersten doendelick zy te voorseiene van souffisante ende volcommen gheweire – ten minsten conform de lastynghe ende ordonnantie aen yder int particulier ende vorots laste monsterynghe ghepresybeert ende dat op peine van – boven de boete van zes ponden parisis aldaer gheconvineert – tincureren eene andere amende van tweemael lx pond parisis ten proffyte vande wachte –
Tot achterhaelen van welcke boeten ende amenden, zoo zullen dofficieren vande wachte te weten binnen tport de capiteinen ende buyten de hoofmannen neffens eenighe schepens deser stede visite doen ende wapenschauweynghe ter domicilie ende woonste vande supposten metter eerste gheleghentheyt oversulx hy midsdesen danof eenen yeghelick ghewaerschuwt

Men ghebiet van weghen burghemeesters ende schepenen aen alle officieren vande wachte, zoo buuten als binnen – at zy van nu voort zullen houden pertinente wachte, ordonnerende an de hoofmannen deser jurisdictie te compareren voor de voorschreven burghmeesters ende schepenen den 15de mey 1639 naer de vespers omme nopende de voorschreven wachte ’t anhooren den voet die hemlieden zal wesen ghepresybert ende hemlieden daernaer te reguleren
Item dat eenen yeghelick promptelick zal obedieren aen zynen capitein ofte hoofman daertoe vermaent zynde ende commen ter plaetse ghedesigneert opde boete van tweemael lx ponden parisis
Item men ghebiedt dat niemant van de oude van xviij tot lx jaeren exclus ende alsoo wachte subject zyn hem vervoordere te vertrecken vutter stadt emmers by nachte vut te slapen sonder consent van de bailliu ofte burghmeesters deser stede opde boete van lx pond parisis.

14 mei 1639 – De nieuwe Wildeman – SAP 127b – processen – nummer 82

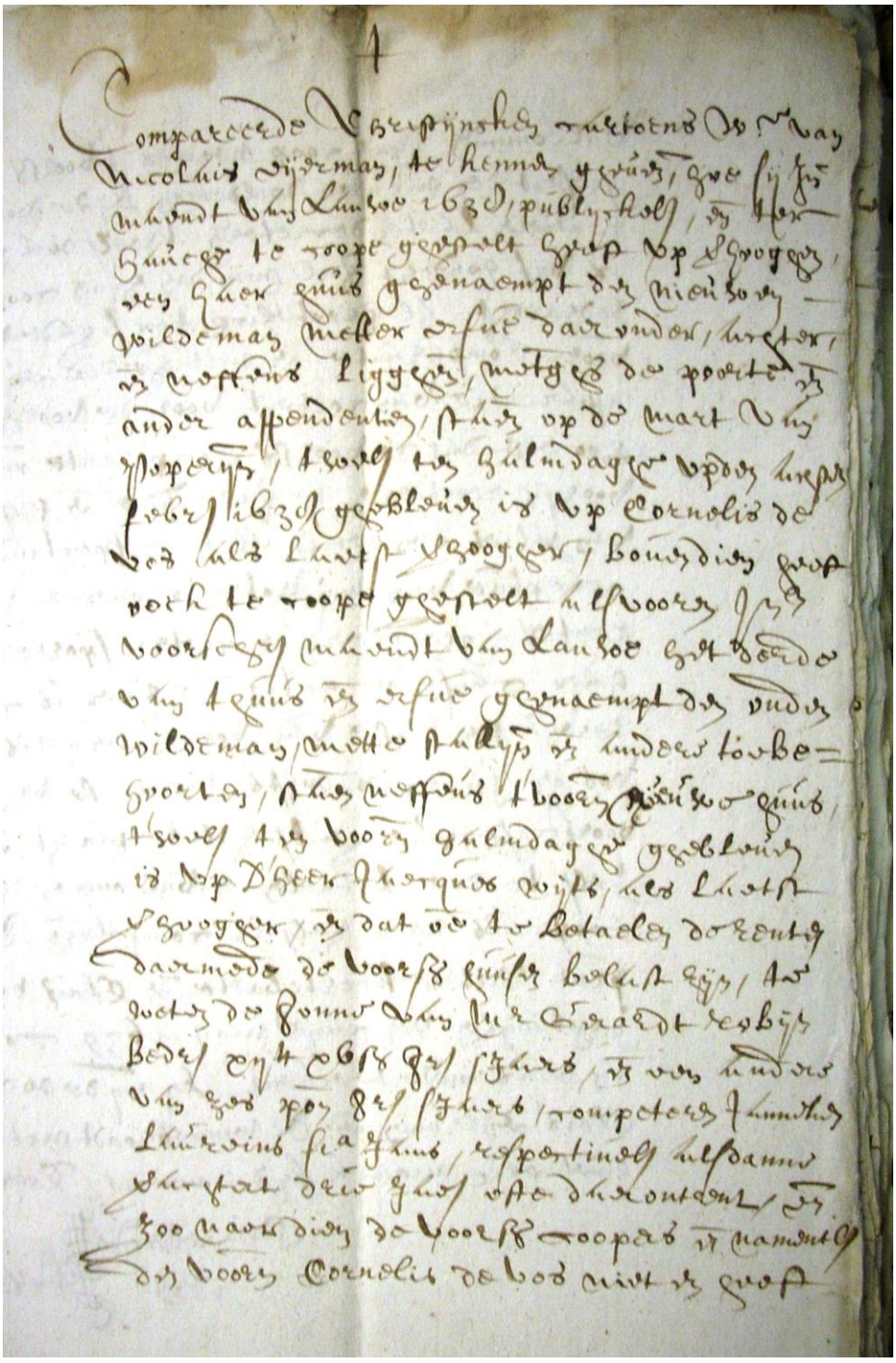

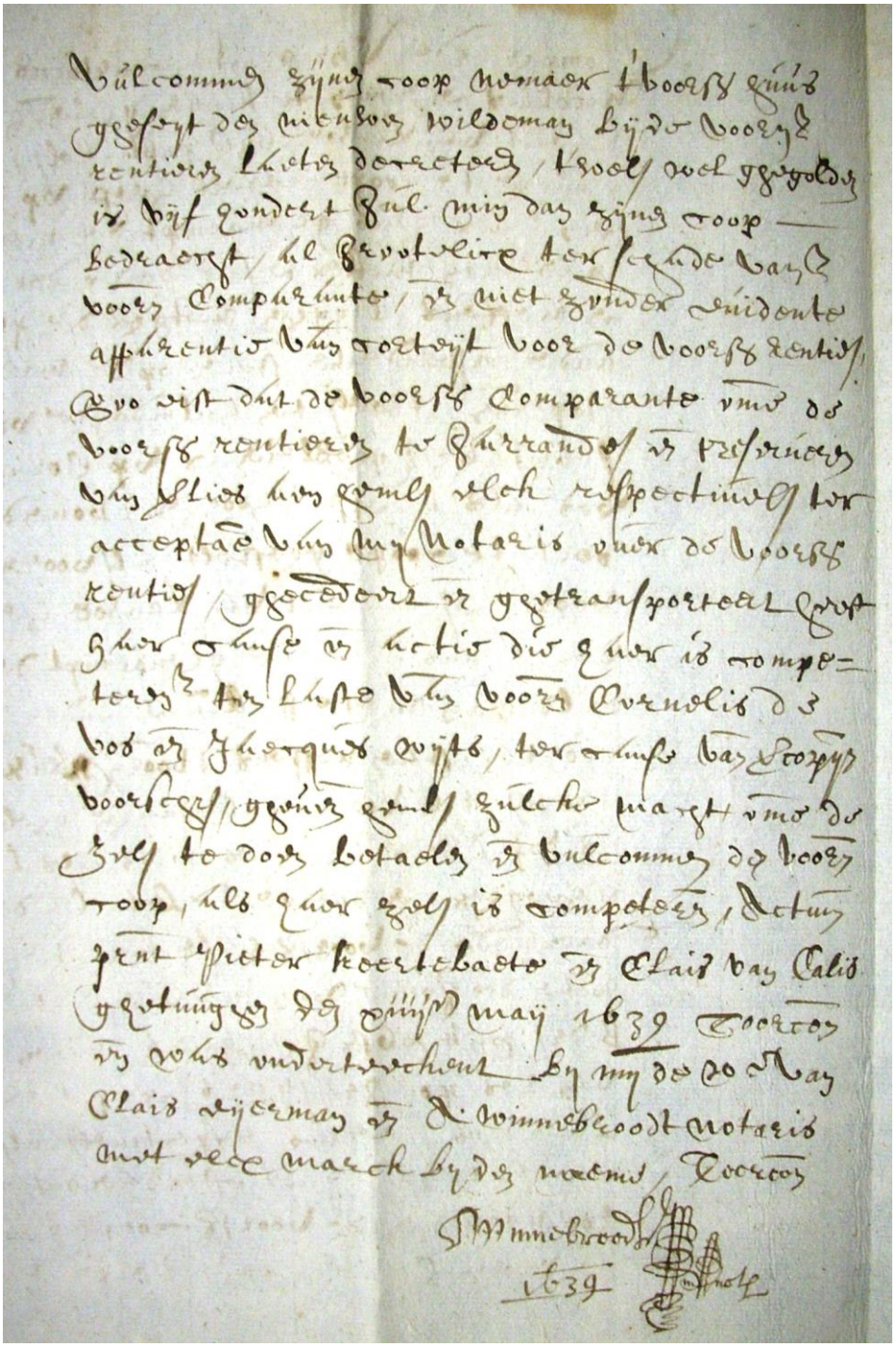

Compareerde Chrystyncken Cartoens wedewe van Nicolais Eyerman – te kennen ghevende hoe sy inde maendt van lauwe 1638 pubickelick end ter hauche te coope ghestelt heeft up verhoogynghe een haer huus ghenaempt den Nieuwen Wildeman netten erfve daer onder – achter ende neffens ligghende – metghaders de poorte ende ande appendentien staende opde maert van Poperynghe – twelcke ten halmdaghe upden achtsten feruary 1638 ghebleven is op Corenlis de Vos als laetste verhoogher – bovendien heeft oock te coope gheselt als ooren inde voroschreven maendt van Lauwe het derde van thuus endee erfve ghenaempt den Ouden Wildeman mette stallynghen ende andere toebehoorten – staende neffens tvoronoemde Niuewe huus – twelcke ten voornoemde halmdaghe ghebleven is op d'heer Jacques Wyts – als laetste verhooghe ende dat omem te betaelen de renten daermede de voroseide huusen belast zyn – te ween de gonne van meester Geraerdt Robyn bedraeghende xij pond xv schele

parisis sjaers ende een andee van zes pnden parisis sjaers – competeernde janneken Laureins filia Jans – repsetivelick alsdanne verachtert drie jeren ofte daerontrent – ende zoo naer dien e voroseide coopers ende namentlik den voornoemde Cornelis Devos niet en heeft vulcommen zynen coop nemaer t'voroseidde huus gheseyt den nieuwen Wildeman byde voorzyde renieen laten devretern twelcke wel ghefolen is – vyf hondert gulden mi dan zynen coop – bedracht al grootelicx ter schade van de voornomde comparante ende niet zonder evidente apparntie vande corteyt voro de soorseide rentiern – soo eist dat de voorseide comparante omme de voorseide t-rentieren tegarranderen ende prefereren van verlies aen hemliden elck repectivelick ter acceptatie van my notaris over de voroseide rentieren – ghecedert ende ghetransporteert heeft haer cause ende actie die haer is comeperende ten laste vand voornoemde Cornelis de Vos aen Jaecques Wyts – ter cause van vercopynghe voorschreven – ghevende hemleiden zulcke macht omme de zelve te doen betaelen nedevulcommen den voornoemde coop – als haer zleve is competerend
Actum present Pieter Keertebate ende Clais van Calis – ghetuughen den xiiij may 1639
Toorconde ende wasonderteeckent by my de wedewe vn Clais Eyerman ende A. Winnebroot – notaris met met elcx marck by den naeme
Toorconde A. Winnebroot

19 mei 1639 – Ommestelling - Resoluties – SAP 469

Actum ter vergadrynghe van myn heeren den proost vutter naeme vanden heere, wetten, raeden ende notable den wix mey 1639

Is goedt gevonden gheraempt ende gheresolveert te tauxeren tot laste vande ghemeene in ende opsetenen deser stede ende jurisdictie metghaers de bedryfvers van lande eene ommestellinghe omme hiermede te betaelen ende stremmen diversche lasten ende urgente schulden de stede incumberende ende daermede te diverteren de fournerynghen ende passaigen van volck van oorlooghe
De tauxatie te doene by 't collegie vande weth opden laetsten voedt.

Burghmeesters ende schepenen deser stede van Poperinghe verbieden ende interdiceren wel expresselick eenen yeghelick van wat qualiteyt hy zoude moghen wesen te coopen eenighe ghestolen goedt jeghens soldaeten op peine van t'incureren de boete van zestich pond parisis ende indien yemaent bevonden werde eenigh ghesteolen goedt afgecocht thebben insolvent te weesen omme de voorschreven boete te betaelen – zal arbitrairlick ghestraft ende ghecorrigiert zyn naer de weerde vanden afgehcochten goede
Actum inde camer dde xix meye 1639

6 juni – Boeten – SAP 251

Opden vj juny 1639
Jacob van Neufville – verweerder conta den bailliu – causa officy – heescher vande boete van vj pond parisis emmers volghende de costuymen deser stede – ter cause den verweerder hem heeft vervorodert opden x mey 1639 te zegghen met grammen ende evelen moede aen Jaeneken d'huusvrawue van Clays de Ram – dat zy was eene saracmentsche paepen hoere – publicquelick ende diversche ander injurieuse woorden – met costen

7 juni 1639 – Het testament van Christyne Fobert – SAP 398 - Folio 180

Christyne filia Christiaen Fobert -

zieck ligghende te bedde - maer haer vyf zinnen over al wel machtich ende ghebruuckende - overdynckende datter niet zekerder en is dan de doodt ende onzeker dan de eure der selver - ende willende daeromme disponeren van haere tydelicke goedynghen haer op dese weireldt by godt almachtich verleent -
zoo heeft zy ghedaen ende gheordonneert - zoo zy doet by desen -
by vorme van testamente ende vuttersen wille als hier naer volght
inden eersten - zoo heeft de voornoemde Christyne haere ziele scheidende vutten lichame bevolen
ende gherecommandeert aen godt almachtich - Maria zyne ghebenedyde moeder ende alle den de hemelschen gheselschepe -
Item draegd op haer paert ende deel inde huuse - erfve ende hommelhove daerachter dae zy neffens haeren man woondt -
staende ende ligghende langhst de Elsenbruggghestraete deser stede -
metghaders haer part end erfven onder de huusen dar Jan Dupont ende Jan de Cuuper woonen - emmers t'volle ghebruuck van dien aen Christiaen Beuten haer voorschreven man zyn leven ghedeurende -
sonder eenighe recompense ofte huere te moeten gheven
Item gheeft ende legateert den disch deser stede van Poperynghe eene erfvelick losrente van zes ponden grooten 's ajers -
den penningh xvje - ter accepattie van Andries Beke
Aende eerweerde paters Recollecten - de somme van hondert guldens ter acceptatie vnde eerweerd pater gardiaen
Item half pond xj schel sjers ten proffyte vande kercke van Sint Bertins ter acceptatie vande voornoemde Beke -
Aen 't soontjen van Jacob van Damme filius Augtustyn een dobbel ducaet in specie
Item aen t'kynt Jan Wanten een dobbel ducaet alsvooren
Aen Chrystyne Lammes haeren besten violetten rock
Item an Jooryne vande Weghe acht ellen lynwaert weerdt zynde twaelf stuuvers d'elle -
een dobbel ducaet in specie aen t'" dochterken vande voornoemde Damme -
den carvaeten baey aen Jaquemynken Kyts
Item aen Pieter Kyts zes ofte zeven ellen lynwaert van 13 à 14 stuuvers d'elle om twee hemdens
al tr acceptatie vande voornoemde Beke
Item gheeft tot cieraet vande **cappelle vande gasthuuse** vier ponden grooten vlaemsch ter accepatie van zuster Anne Le Frere -
voor welcke rente van zes ponden grooten sjaers de jeghenwoordighe ende toecommende dischmeesters in officie schuldich ende ghehouden werden telcken jaer te doen celebreren een solemele jaer ghetyde met het groodt gheluut ind kercke avn Sinte Bertins tot laefenisse van 's donatrices ziele
danof t'eerste ghedaen zal moeten wesen binnen een jaer naer het gonne dat de vrienden vande donatrice zullen doen doen
ten costen vande zelve disch -
verkiesende ende denominerende de voornoemde donatrice op dat dit voorschreven haer testament ende vutterste willen zoude moghen volcommen wesen
naer haer overlyden voor executeur van dien den voornoemde Beuten haeren man -
ofte den gonnen die hy coitteren zal –
verbyndende tot subsistentie deser haere goedynghen die zy achterlaten zal -
gheene ghesondert omme de voorseide donatie daeroppe te verhaelen naer costume
Aldus wettelicke verkendt present Proventier burghmeester vande wet ende Jacobssone - schepen

den 7de july 1639

11 juni 1639 – Ommestelling – Resoluties – SAP 469

Actum ter vergaderynghe van sire Jaques Maersilles, proost deser stede vutter name van de heere neffens den bailliu, wetten, raeden ende notable den xj juny 1639

Is gheraempt goedt ghevonden ende gheresolveert te tauxeren tot laste vande in ende upsetenene deser stede ende jurisdictie metghaders de bedryfvers ove de zelve eene enckle ommestellynghe omme mette portee van diere te volstrynghen ende betaelen de schulden de stede incumberende hondert ij ponden causen van vutzendt an boven, de ommestellynghe te tauxeren opden ouden immediaten voedt by mijne heeren van de weth.

Item up den selve vergaderynghe byden proost wetten ende raeden eodem
Item is goedt ghevodnen ende gheresolveert t'amplieren t'stattuut van de 17de septembris 1618 daerby interdicerende aen alle proprietarissen buuten tport haerlieden landen van nieuws te betimmeren zonder consent vande bailliu ende wetten op de boete van dertich ponden parisis
Is ghevought by tvoorschreven statuut vande 17de septembris 1618

Gheordonenert van weghen burghmeesters ende schepenen deser stede van Poperynghe aen eenen yeghelicken die verheurt hebben eenighe huussen an vremde persoonen ofte die eenighe met hemlieden hebben woonen binnen deser steede ende jruisdictie
Dat zy tselve commen te kennen gheven an de zelve burghmeesters ende schepenen binnen de achte daghen naer de publicatie met name ende toename van elck persoon opde boete van tsestich ponden parisis
Actum camer den xxvijste mey 1639
Ghepubliceert ter bretesque den 29ste dito par Beke
By ordonnantie van burghemeesters ende schepenen

Gheherpubliceert met laste van over te brenghen de quantiteyt van kynderen ende de ghestaethede vande selve vremde persoonen by de ghonne alsnoch in faulte ghebleven zyn binnen de achte daeghen naer date deser
Actum desen xxjste ougst 1639 by onderteeckening par beke

Andries Beke heeft ghedaen de eedt als clercq signant tzelve officie behoorlyck te bedienen – voorts gheneralyck al het gonne dat aen het zelve is dependerende ende dit naer voorgaende commissie ende consent van sire Anhoine Laurin, licentiaet in H. Godtheyts als administrateur by het temporeel van de abdye van Ste.Bertins
Actum den 28 september 1639 ter presentie van d'heer Andriaen Rebaut, Jaques Wighs ende Laurin
Date als vooren

13 juni 1639 - De internationale situatie – Nicolaus Despars

0 Recensies
Review schrijven

Door Nicolaus Despars

Op den 13 juni is Oragne met meer als 1500 veartuygen van Littoyen naer –bergen op Zoom gezeylt, hier inschepende sijun volk soo te voet als te perde, heeft zeyl gemaekt naer de Schans de Philippine, alwaer hy landende sijn legerplaets verkoos tot Assenede, sig selven aldaer begraevende.
Maer den hertog van Feria met een groot leger gekomen zijnde in't Zas van Ghendt en tot Selsaeten had d'Hollanders voorkomen, sig aldaer in wagt houdende, om alle de aenslaeghen van Oragne te beletten,, 't welck oorsaek was, dat sy aldaer niets en konden ondernemen, blyvende in hun plaetse tot in't eynde van julii – gemerckt Feria genoegsaeme en vrome wagt hield, dat 'er neimandt over den Demer konde komen.
Dog het verdeelen van het Spaensch leger belettende d'Hollanders alle onderneming op Vlaenderen, en kost de magt der Fransche niet stremmen, de welcke init leste van mey Hesin hadden belegert onder Meilleraye die dickwils in sijn beleg van den Koning en van den Cardinael de Richelieu selfs wierdt besogt, alsdan saemen wesende tot Abbeville.
Den prins cardinael versaemelde al wat hy kon en brogt sijn volk tot Saint Pol, om het ontset van dese stadt te preoven. Hy had hun opgeslaghen, waer 't dat Piccolomini hem vroeger ter hulp had gekomen, maer de stadt onvoorsien wordende van buscuryt, wierd op den lesten junius onder eerlycke voorwaerden aen de Fransen ovegelevert.
Den 28 der selve maendt MaertenTromp met sijn vlote ontmoetende 3 Engelsche schepen ontrent Wicht, heeft de selve grouwelijk beschoten, gneomen, hun last bestaende in 1070 Spaensche soldaten, die op Duynkercken waren geschikt, uytgest in Vranckrijk, behalvens twee geestelijke persoonen van aensien, die hy naer Hollandt stierde.
Hesdin ghenomen zijnde is Graef Hendrik van Nassaux met sijn volk weerom naer de Maes ge-hesonden, en Organe siende, dat hy niets kon ondernemen, heeft een vroome besettingh laetende in de Philippine, wederom te schepe ghekeert naer bergen op Zoom in't begin van ougst, gevende nieuwe bevel aen Graef Hendrik van te vertrecken uyt het landt van Ravesteyn en naer Gelder te togen, waer hy den 9 der selve maendt is aenghekomen, en wierdt den selven dag deftig ghegroet van de aldaer wesende Spagniaerden.

Oragne volgde korts aen, wanneer de Prins Cardinael met alle haest sijn leger op sendt nar Gelder, waer door den Graef Hendrik moest afwijcken nae Rhijnberg om 't gevaer van in route geslagen te worden, te ontgaen. Oragne den 18 ougst tot Rhijumberg komende vondt sijnen aenslag op Gelder wederom voorkomen en onmogleijk, dus bleef hy met al sijn magt aldaer in volle stilte tot den 3 september, wanener hy wederom beweging maekte vn te shepe af te wneden, en naer Vlaenderen te keeren.
De Spagniaerden altydt te lande volghende, wierden hier door seer vemoyt en veel zijn overgeloopen tot den vyandt;
Immers Oragne tot Bergen op Zoom komende dede sijn volk oversetten op den 8 en 9 september in den Polder van naemen – veynsende een aenslag te willen doen op de stadt van Hulst nie tverr' van daer gelegen.
Den Prins Cardinael en vertoefde niet lang van hem op te volgen, sijn volk over de brugge van Antwerpen in t' landt van Waes brengende op den 10 en 44 der selve maendt, hu selfs op den 12,k sig binnen Hulst vindende.
Indervoegen dat g'heel het Hulsters ambagt, de polder van Naemen en den Cruyspolder beset waeren met beyde de legers g'heel het overig van september.
Oragne sig wederom voorkome vindende liet alleen 17 compagnien en eenighe voldtstukcen op den stradnt, om sijne landing altijdt te bewaeren, en keerde eyndelijk op den 8 octobrer naer den Haeg, dus voor dit jaer den veldttogt verlaetende tot groote nersseling der Fransche, met de welcke hy in beloftewas dit jaer Antwerpen ofte Duynkercken aen te tasten, dewijl Chatillon Naemen soude hebben belegert.

Waerom de Fransche seyden, dat ’t oogwit vande staeten meer had geweest om 1200000 livers uyt de Fransche krijgskasse te genieten, de welcke hun gegeven waeren,, tot de voornoemde belegeringen, als oàm den Prins Cardinael ten voordeel van Vrankrijk te beoorlogen, te meer om dat sy ahdden gesien, dat sy tweemael Gelder met beleg hadden ghedreygt, en noyt eenigen voorgank hadden willen doen.

Daer-en-tusschen sag men zee komen de langbereyde Sp&aensche Vlote uytgesonden door den Koning Philips den IV, die in magt niet wijcken moest aen de vermaerde Vlote uytgesonden op Engelandt door Philips den II.

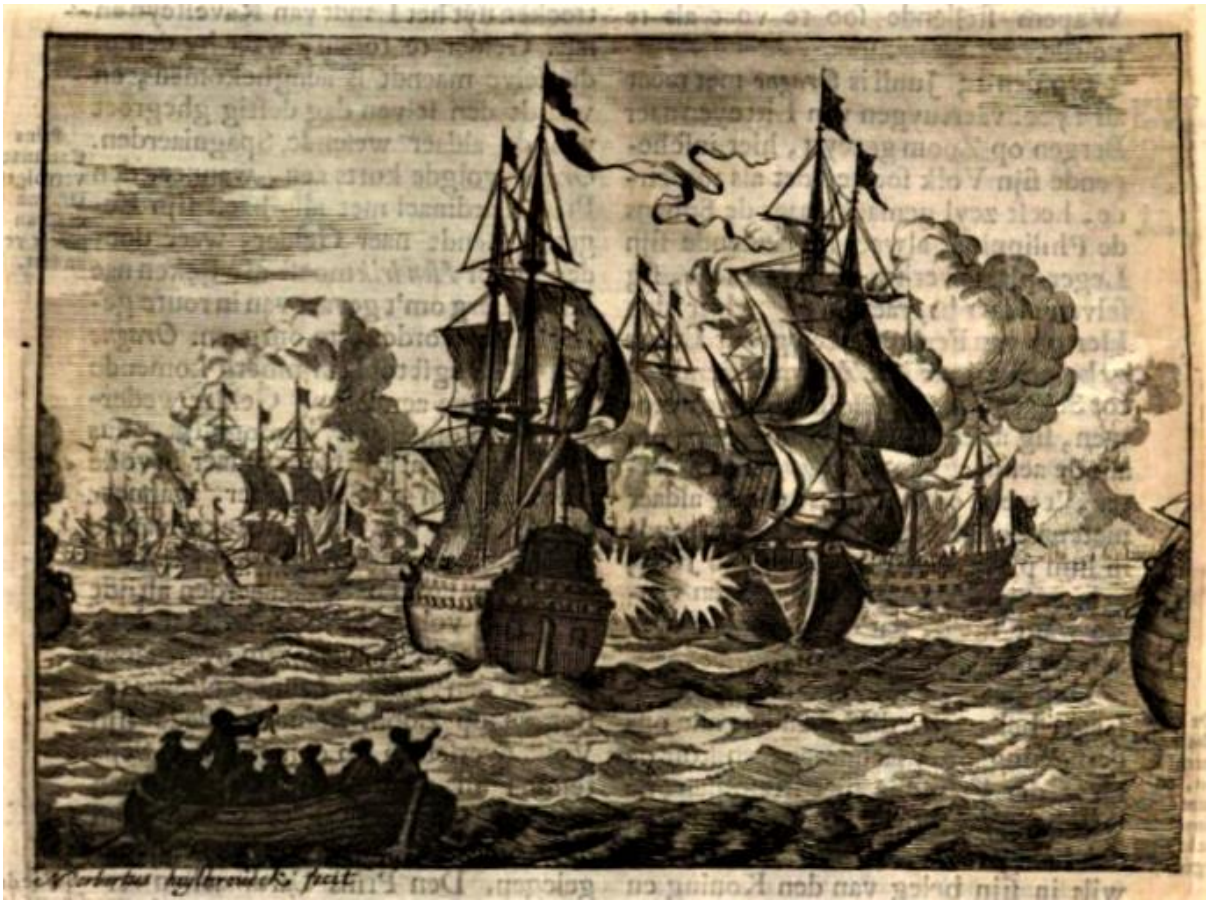

Marten Tromp was onophoudleijk op de zeejagt, niet met hope van de selve te overwinnen, maer met bevel vande straeten af te stoppen en te beletten dat sy noyt binnen de Vlaemsche haven souden landen.
De vlote bestondt in 67 oorlogschepen, by welcke sig voegden 14 Duynkerckers hebbende aen boordt 2000 soldaeten boven de matroosen onder den admirael Ocquendo.

Dese in september uyt de Coronna uytghelopen zijnde, was op den 15 september in sigt der Hollanders ontrent Bevefier, de wlecke alsdan met 13 schepen de hoofden bedekt hielden.
De voortogt der Spaenzsche schepen wierdt van Trlop aengezeylt, bechoten en verstroyt, die den g'heelen m-nacht groot vuur deedt stoken op sijn kleyne maer digt gesloten vlote, waer door de Spagniaerden wierden wederhouden, tot Ocquendo met het aenkomen van den dag beschaemt wierdt, dat zy hadden gehschenen voor soo weyngihe schepen te wijcken.
Tromp had van 2 tot 3 uren met sijn canon altijdt kenteeckens ghegeven, dat hy in gebrek van manschap en schepen was, waerdoor hy veel ander Zeeuwen en Hollanders tot hem benoodigde.
Immers Ocquendo zeyld aen op Tromp, van wie hy soo wel wierdt begroet, dat hy uyt het gevegt moest scheyden.
Een Hollandsch schip raekt aen den brandt, en vier Spaensche worden gevangen.
Wanneer een swaeren mist het gevegt werderom stutterde.
Terwijl andermael 11 schepen sig by Tromp voegdne, emt de welcke sy in d'elder maend het gevegt hervatten in de middernagt; als wanneer de Spaensche vlote haer vertrok onder de Engelsche Duins op hope van door 't Engelsch geschut beverijdt te wesen, ter oorsaek van den getroffen Vrede tusschen de Koning van Spagnie en Engelandt, alhoewel EZEngelandt tot nog toe sijn verbondt met Hollandt niet hd gebroken.
Men sag d'Engelsche vlote bestaende in 40 schepen in zee komen om de Spaensche te bedecken, de welcke ondertusshen hunne schpen kielhaelden.
Wanneer Trolp opentlijk klaegde over dese vredebreuk er Engelsche, en nu tijdt ghewonnen hebbende van aen te broeyen, een vlote slagveirdig had van 95 schepen behalvens de Branders, en dreugde d'Engelsche selfs te beoorlogen, ten zy dat sy sig in d'havens vetrocken en hem laeten sijnen vyand vervolgen en krancken.
Het strek aenhouden ook van de staetschen gesant by t' hof van Engelandt en d'uytkoop der hovelingen vermogten eyndelijk soo veel, dat den koning bevel sondt aen sijn zee vlote van geen vyandschap te betaen tegen de staetsche schepen.
Ontrent een maendt was er rteedts verloopen in deele betwistingen, wanener de Spaensche moesten of vegten ofte zee kiesen, en doen eyndelijk 't leste onder he voordeel van een dicken mist.
Soo haest Trlop kennis had van hun vertrek, om tijdt te winnen, kapte alle sijn anckers, volgt hun op, en begint een soo hardneckig ghevegt, als men nog oyt had gesien.
De stranden van Vranckrijk, Engelandt en Vlaenderen waeren befoomt met d'aenschouwers van dit onstandvastig tonneel. De naestgleghen huysen en gebouwen deunden door eh vreedelijk donder van 't geschut, en 't springen van schpen, die in den brandt geschoten wierden.

Den windt wierdt haest verdooft en gedoodt, en dus wierdt het belet ede vlugt te nemen.
Den rook egte het water met de wolcken, waer door de duu-ysternis had belet, dat men geen onderscheyt had konnen maeken tusschen vriendt ofte vyandt, ten waer de naerdergheydt aen elkanderen de kennis hadbewaert.
Soo haest een Spaensch schip Rheresia ghenoemt, breed zijnde 62 voeten jammerlijk was verbrandt en gesprongen, begon den nagt te vallen, en die konde, tragte te vlugten, maer Trmp behaelde gans de zegeprael, die de Spaensche schepen nog 5 dagen vervolgde, altijdnieuwe prysen van gevluchte ofte gestande schepen vindende, soo dat g'heel dese rombaere Spaensche volte wierd verslaegen met ontrent de 8000 mannen, 4000 gequetste en 2000 gevangen, die van d'Hollanders was seer kleyn soo in hun schepen als in hun manschap.
Dog beyde de admiraels Ocquendo en van Doorn van Duynkercken zijn met 13 a 14 schepen naer Duynkercken gekomen. ,
En behalven dese zijnder maer 5 Spaensche schepen hunnen odnergank ontkomen, want verscheyde, die den vyandt waeren ontzeylt, hebben nog 't ongeluk gehandt van door het tempeest te vergaen, eer dat sy havens konden winnen.
Ook hebben sig veel Spaensche vrywillig in brandt gesteken, om niet in 's vyandts handen te vallen.

LIISTE *van de veroverde ende gheruwineerde Spaenſche Schepen.*

DEn Admirael Don Antonio d'Ocquendo voor de Croon van Spaengien gemonteert met 68 ſtucken.
Den Admirael van Napels, Don Lowijs, met 66 ſtucken.
Den Admirael van Portugael, Don Philippo, met 54 ſtucken.
St. Ian Baptiſte met 54 ſtucken.
St. Catarina met 54 ſtucken.
't Wapen van Caſtilien met 54 ſtucken.
't Wapen van Aragon met 48 ſtucken.
St. Maria met 44 ſtucken.
Den Therys met 36 ſtucken.
De Liefde met 34 ſtucken.
Seventhien ſoo verbrant als geſtrandt.
De ghevangenen der veroverde ſchepen zijn ontrent 1800, behalvé noch 140 andere Officieren, de gebleevene zijn 25 a 2600 mannen, ſo Soldaten als Matroſen.

CITA-

Naerder bericht van de groote see-victorie, bevochten door [...] Maerten

18 juni 1639 - De torsemeesters - SAP 436 - Subalterne wetten

Torsemeesters vernieuwt by t'collegie van de weth op den xviij juny 1639
Rentenieren - Jaques Schevele - D'heer GuiIllaume Pierins - zes torssen
Brauwers - Christaien Floor - Hendrick Heneman - Jacques Melis - Nicolais de Vos - vier torsen
Lakesnyders - Pieter van Renynghe - Jan van Renynghe filius Jacques - twee torssen
Meerssenіers - Nicolays Cambray - Claude du Folocq - twee torssen
Timmerlieden - Jacob de Langhe - Jan vanden Abeele - twee torssen
Metsenaers ende schailliedeckers - Jooris van Thuyne - Loys Le Roux - twee torssen
Lyneweefvers - Frans Weins - Jean de Brubere - een torsse
Wyn vercoopers - Robert Proventier - Jacques van Landeghem - twee torssen
Weerden - Frans Wydoodt - Jan de Langhe - twee torssen
Vettewariers - Christiaen vanden Ameele - Jacob de Meersseman - twee torssen
Chirugien - Meester Michiel Aernoudt - een torsse

Gaernewynders - Jan Looys - Jan de Puudt - twee toerssen
Vleeschhauwers - Augustyn Liebaert - Jan Elleboudt djonghe - twee torssen
Cuupers ende houpesnyders - Gilles Waghers - Jan de Cuupere - twee torssen
Handschoenmaecker - Pieter Gardier - een torsse
Varwers - Jacob vnde Zande - Passchyer Brate - twee torssen
Backers - Jacob van Neufville - Ghilein Verclyte - twee torssen
Hoedemakers - Pieter Maeseman - Clays de Ram - twee torssen
Drooghscheerders - Ghilein vande Walle - Jacob Maerten - een torsse
Muelenaers - Anthoine Masseau – Jan van Bleus - twee torssen
Craemers - Nicolays Tlam - jan de Wynter - twee torssen
Pottebackers - Loys Crousé - een torsse

Alle welcke torssemeesters voorseit metghaders alle gouverneurs ende meesters vande ander ambachten alhier hier ghespecifiert zullen ghehouden wesen t'elcken te Sint Sacramentsdaghe ende **ommegangsdaghe ende processie** haerlieden toerssen ende blasoenen daertoe dienende te draghen ofte deselve doen draeghen by suffisante persoonen opde boete van drie ponden parisis ende dat tot een wederroupen - actum ut supra -

4 juli 1639 – De ververij – Halmen – SAP 370

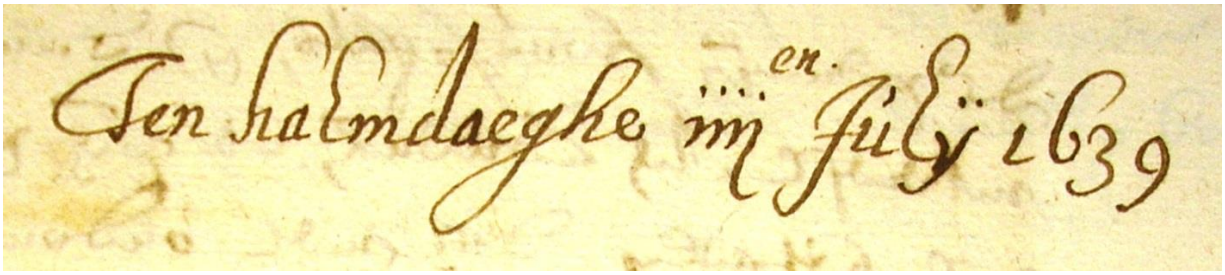

Compareerde **Augustyn Jacobssoone** als curateur ten sterfhuuze van wylent **Gheleyn vande Walle d'oude,** volghende de vercoopynghe ter haulche ende overslach daernaer gheschiet, dannof t'inhoud van dyer van woorde te woorde hiernaer volcht,
schepneen van berechte der stede van Poperynghe, doen te wetene,
dat **Augustyn Jacobssoone** inde qualiteyt als curateur ten sterfhuuze van wylent Gheleyn vande Walle d'oude
te coope ghestelt ende ghebooden heeft ter haulche - de meerst biedende de naerste - met tdoen van twee kerckghebooden van achte tacht daeghe, een huus ende erfve groot een vierendeel iiij roeden emmers de
Folio132
Partye mette **varwerie** ende alle toebehoorten als cuupen, backen ketel ofte forneel ende eenich brauwalaem medegaende,
oock vyf coutsen ende ander appendentien, staende opde Iperstraete deser stede – aboutterende metter oostzyde langhest tnaervolghende hommelhof,
thuus van meester Frans Tlam ende derfve vande kynderen Jacob Bollaert,
daeronder de meuren incluus,
zuytteynde inde beke, de westzyde d'erfve van meester Joos Cheys djonghe ende t'noorteynde op dYperstraet,
tvierde vande zelve huuze ende erfve, -
ghereserveert vande verwerye ende t'allaem den voorseid vande Walle toebehoorende, ende mede vercocht – toebehoorende Janken de weeze vande zelve Walle hiermede ghaende,

behoudens advies van oppervooghden, twelcke niet gheschieden zal de vercoopynghe maer sorteeren voor de drye delen van de voornoemde stefhuuze,
handt te slaene an de zelven ghoed van stonde aen -
de laste daeruppe bezet te myncken van de principale coopsomme ende t'resteerende deene helft metten halm, ende tsurpluus binnen zes maenden,
Nemaer angaende vande pennynghen van tvierde part vande voorseide weeze zal de cooper de zelve moghen inhouden mits dezelve verzekerende ende daervan betaelinghe tcrois naer advenante vande penning xvj ende zal de voorschreven grondt behouden libre passaige ter eeuwicheyt over **de naervolghende paertye van hommelhove vande verwerye tot t'Reckhofstraetgen** opde streke vande baillie
zonder recompense ofte vergheldt te moeten doen,
zoo wel met peerden ende waeghen als te voet,
belast tzelve huus ende erfve met x schele parisis tsjaers heerelicke rente,
metgades xiiij schele tsjaers ten proffycte vande presbitery van Ste. Bertins,
dannof de verloopen den cooper valideeren zullen in betaelynghe met conditie dat men elcken solvent zynde, zal ontfanghen tot instel ende verhooghen vande voorschreven partye van ghoede behoudens noch tander indien hy vremde waer deser jurisdictie, in zulcken ghevalle hij schuldich zoude wesen van stonden aen daer vooren te stellen suffisante zeecker, voor zyn instel, verhooghynghe ende coop behoudens hy cooper bedeeghe op peyne van op hem alle costen, schaeden ende intresten ende t'fol renchier te verhaelen ende dat den nalaetsten verhoogher, cooper zal bedyghen ende de coop moeten aenveerden,
waervan d'eerste publicatie ghedaen es, te bretesque deser stede tsondaechs den vj maerte 1639; daerby dach betekent was tot instel ende verhooghen op tsaeterdachs de xij de van maerte 1639 – inde vierschaere deser stede ten thien heure voor noene, zynde oversulcx ter voorschreven plaetse ende heure,
present den bailliu inden naeme vande heere metgaders dheer Andries Rebault ende Jaecques Proventier burchmeesters, metgaders meester Joos Cheys djonghe ende Clays Vermaele, schepen deerste kersse
Folio 133
Ghebrandt ende tvoorschreven ghoedt naeghestelt by Gheleyn Wenis hem sterck maeckende over de weduwe van Jan Faisoen opde somme van twee hondert vyftich ponden grooten ende es de tweede publicatien ghedaen ter voorschrevne bretesque tsondaechs den xiij maerte 1639 – ende de tweede keersebrandynghe ghedesygneert ter voorschreven plaetse ende heure op t'saeterdachs daernaer in achte daeghen, wesende den xxvj ste van maerte voorseid, als wanneer men de vercoopynghe doen zal van welke voorschreven publicatien metgaders designatie van plaetse ende heure was instel, verhooghynghe ende vercoopynghe de behoorelicke plackbriefven gheaffixeert zynde gheweest aende groote kerckedeure van Ste. Bertins binnen deser stede – ten daeghen van voorschreven twe epublicatien ende es in ghevolghe van dyen de tweede ende laetste keerse ghebrandt ter ghepresigneerden daeghe, plaetse ende heure present de baillu inden naeme vande heere, metgaeders dheer Andries Rebault, burchmeester ende Jacques Baert, schepene, ende zonder verhooghen opden voorschreven instel ghebleven
Toorconde mij als wetschepen ende was onderteekcdent **A. Winnebroot** welcke voornoemde Jacobssone, vuyt crachte van de zelve vercopynghe inde qualtieyt als vooren heeft hem ontvut ende onterft van de huuze ende erfve mette appendentien ende dependentien gheroert inden tekst deser, ende daerinne gheghoedt ende gheërft de zelve Weduwe van Jan Faisoene alhier present ende accepterende voor de prys condtiien ende bespreken inde voorseide vercoopynghe gheexpresseert
Actum ut supra

Gheleyn Wenis inde qualiteyt als cuerbroeder deser stede heet beclaeght de naerheyde vande vercochte partye inden tekst deser, ter relaes van dheers jaecques baeert ende Augstyn Jacobssoone, schepenen de coopighe dyes gheinsinueert hebbende
Actum den iiijde july 1639 voorschreven, den voornoemde naerheit slegher comparerende in persoone, heeft verclaerst – zoo hy doet mits desen – te blisseren ende renonchieren vande zelve naerheyt
Acutm ten keurghedynghe
Den xv sseptember 1639

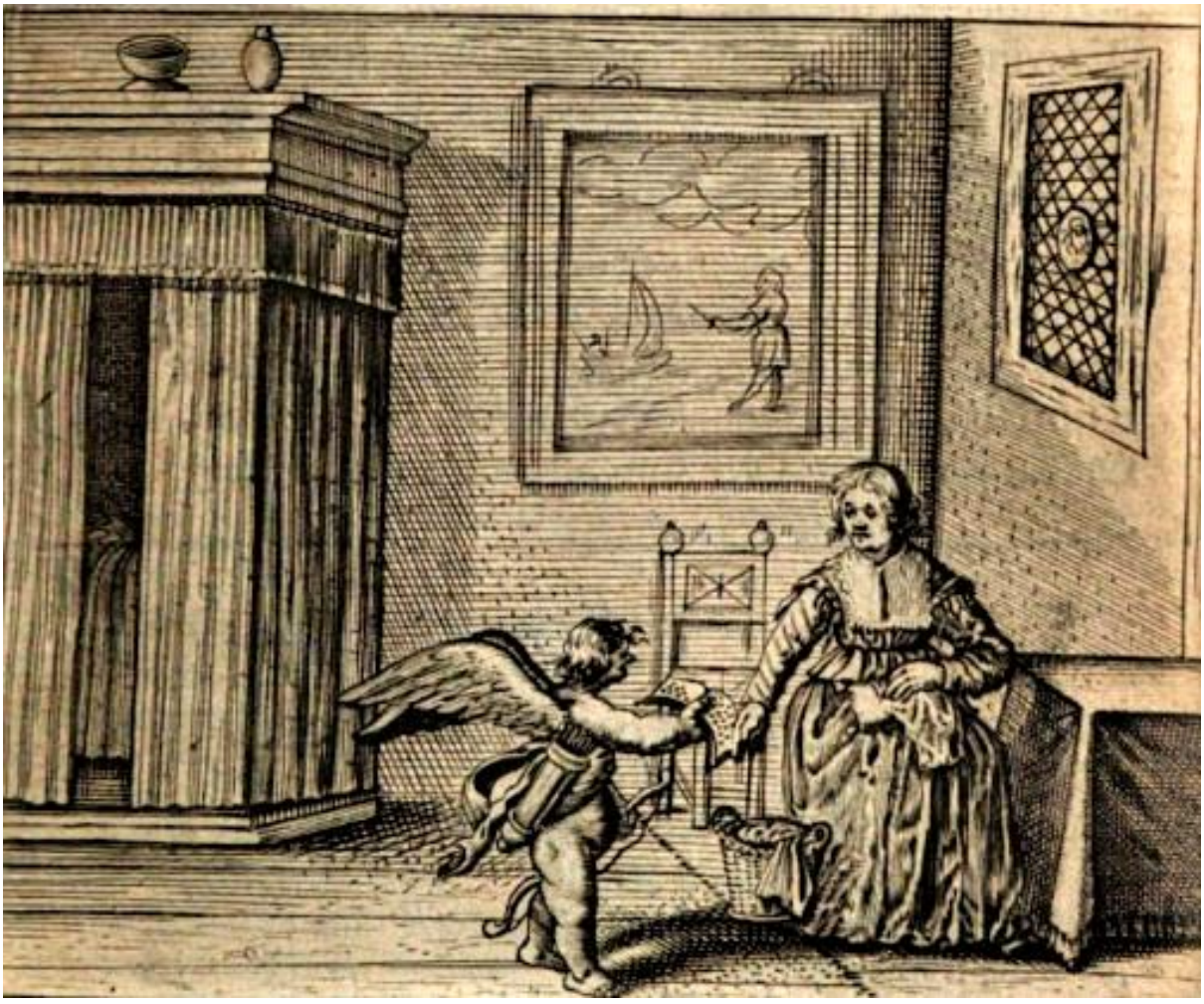

7 juli 1639 – Het testament van Christyne Fobert - SAP 398 - Folio 180

Christyne filia Christiaen Fobert -
zieck ligghende te bedde - maer haer vyf zinnen over al wel machtich ende ghebruuckende - overdynckende datter niet zekerder en is dan de doodt ende onzeker dan de eure der selver - ende willende daeromme disponeren van haere tydelicke goedynghen haer op dese weireldt by godt almachtich verleent -
zoo heeft zy ghedaen ende gheordonneert - zoo zy doet by desen -
by vorme van testamente ende vuttersen wille als hier naer volght
inden eersten - zoo heeft de voornoemde Christyne haere ziele scheidende vutten lichame bevolen ende gherecommandeert aen godt almachtich - Maria zyne ghebenedyde moeder ende alle den de hemelschen gheselschepe -

Item draegd op haer paert ende deel inde huuse - erfve ende hommelhove daerachter dae zy neffens haeren man woondt - staende ende ligghende langhst de Elsenbruggghestraete deser stede -
metghaders haer part end erfven onder de huusen dar Jan Dupont ende Jan de Cuuper woonen - emmers t'volle ghebruuck van dien aen Christiaen Beuten haer voorschreven man zyn leven ghedeurende -
sonder eenighe recompense ofte huere te moeten gheven
Item gheeft ende legateert den disch deser stede van Poperynghe eene erfvelick losrente van zes ponden grooten 's jaers - den penningh xvje - ter accepattie van Andries Beke
Aende eerweerde pater recollecten - de somme van hondert guldens ter acceptatie vnde eerweerd pater gardiaen
Item half pond xj schele sjaers ten proffyte vande kercke van Sint Bertins ter acceptatie vande voornoemde Beke -
Aen 't soontjen van Jacob van Damme filius Augtustyn een dobbel ducaet in specie -
Item aen t'kynt Jan Wanten een dobbel ducaert alsvooren -
Aen Chrystyne Damme haeren besten violetten rock
Item an Jooryne vande Weghe acht ellen lynwaert weerdt zynde twaelf stuuvers d'elle -
een dobbel ducaet in specie aen t' dochterken vande voornoemde Damme -
den carvaeten baey aen Jaquemynken Kyts -
Item aen Pieter Kyts zes ofte zven ellen lywaert van 13 à 14 stuuvers d'elle om twee hemdens al ter acceptatie vande voornoemde Beke -
Item gheeft tot cieraet vande cappelle vande gasthuuse vier ponden grooten vlaemsch ter accepatie van zuster Anne Le Frere -
voor welcke rente van zes ponden grooten sjaers de jeghenwoordighe ende toecommende dischmeesters in officie schuldich ende ghehouden werden telcken jaer te doen celebreren een solmenele jaerghetyde met het groodt gheluut ind kercke avn Sinte Bertins tot laefenisse van 's donatrices ziele -
danof t'eerste ghedaen zal moeten wesen binnen een jaer naer het gonne dat de vrienden vande donatrice zullen doen doen - ten costen vande zelve disch -
verkiesende ende denominerende de voornoemde donatrice op dat dit voorschreven haer testament ende vutterste willen zoude moghen volcommen wesen naer haer overlyden voor executeur van dien den voornoemde Beuten haeren man -
ofte den gonnen die hy coitteren zal –
verbyndende tot subsistentie deser haere goedynghen die zy achterlaten zal -
gheene ghesondert omme de voorseide donatie daeroppe te verhaelen naer costume
Aldus wettelicke verkendt present Proventier burghmeester vnde wet ende Jacobssone - schepen -
den 7de july 1639

16 juli 1639 – Boeten – SAP 251

Jacob Buuck verweerder contra den ampman deser stede – causa officy – heescher van de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder opden xxvj juny 1639 zynde Heiligh dagh gheduerende den Goddelicken dienst vande vespers ghedroncken heeft ten Dorneken contrarie t'statuut - met costen
Ook Ghelein Tryssenzoone – Frans Roelens – Jan Kiecken filius Jacques krijgen dezelfde boete omwille van hetzelfde misrijf.
Piter Kerne heeft dan weer gedronken te huize van Jan de Houdthauwer, net als Jacob de Meulenaere

Jan Vermote filius Andries verweerder contra den balilliu - causa officy – heescher omme de boete van dertich pnden parsiis emmers volghende de costume deser stede – ter cause den verweerder ghevochten heeft ende groodt tumult ghemaeckt met zyn bloote rapieren opden ommeganghdagh 1638 inde herberghe van t'Catspel alwaer eenighe persoonen by hem ghequetst zyn gheweest tot oppend wonde ende loopende bloede – met costen

Jan de Roode filius Gillis verweerder contra Jehan Derré ende Louys Petyt Berguin als dienaers vande heere – heeschers omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder zondagh laetstleden gheduerende de hooghmisse ghebolt heeft ter herberghe van Pieter Hallynck – met costen
Ook Frans Matton krijgt dezelfde boete

18 juli 1639 - Jan Demey is schoenmaker – Renten – SAP 398 – Folio181 – 181 verso

Compareerde in persoone **Jan Demey,**
den welcken omme te versekeren **Hubrecht de Jonghere**
van de somme van vijfentwyntich ponden grooten vlaemsch
by den voornoemde Jonghere over den comparant verborght aen Maillart vande Goesteene d'oude,
procederende van coop ende leverynghe van ledere,
heeft verbonden in handen van de zelve Jonghere, tzijn acceptatie, - zoo hij doet by desen – by speciale alle het ledere, schoenen ende leesten,
metsgaders al het schoemakers alaem,
dependerende van de zelve ambachte t'zijn huuse zijnde
Item alle de baetighe schulden up zijnen handtbouck,
een plumen bedde met twee srgien, te weten een groene ende een witte,
een paer slaeplakens, een garderobbe, een buffettafel, een schabellebanck , thien stucken tin, een iseren candelaere ende vischspaen,
een hanghel, een yseren lepel, een tanghe, twee yseren potten, een ketelken, een stoop ende twee vierendeel cannen, een zwarte mantel; een swarten laeken, ende een anderen lasuerden rock, een baratten lyfveken, vier mans ende vier vrauwenhemden, twee witte sargien, metghaders tweee hondert fagooten op scomparants zolder lighende, voorts qulitatievleick ende specialick alle zijn huuscatheilen ende ander meublen, gheene ghesondert nocht ghereserveert
T'sijn huuse zijnde
Ende alle fiern aldaer zouden moghen bevonden wesen omme in cas van beschaethede van de zelve borghtocht de zelve daeroppe te verhalen nde recouvreren naer costume
Actum present Levrin ende van Jacossoome, schepenen
Den 18de july 1639

23 juli 1639 – Boete – gedronken tijdens de vespers – Register van de boeten

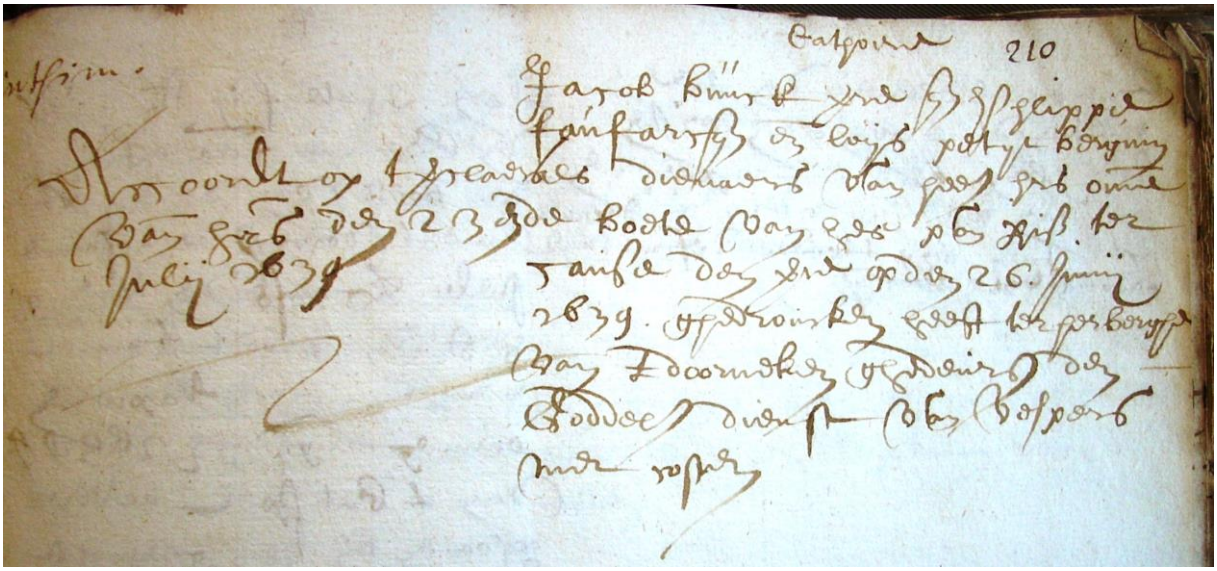

Jacob Buuck verweerder jeghens Philippe Faufarque ende Loys Petyt Berguin als dienaers vande heere, heesschers omme de boete van ses ponden parisis ter cause den verweerder opden 26ste juny 1639 ghedronken heeft ter herberghe van **'t Doorneken** ghedeurende den goddelicke dienst van de vespers met costen

27 juli 1639 – Pieter Galloys en Magdalene Moreel lenen van Mayken Bouquet & oliemolen in de Hamhoek - SAP 398 - Folio 182 verso

Compaeerde in persoone **Pieter Galloys ende Magdalene Moreel** zyne huusvrauwe - verkennende ende belydende wel ende deuchdelick vercocht t'hebben aen ende ten proffytte van **Mayken t'dochterken van Lambert Bouquet** -
gheprocreert met Jacquemyne filia Jan Moeraert ter acceptatie van Christiaen Moeraert oom maternel vande zelve weese -
een erfvelicke losrente van twee ponden grooten sjaers - den penningh xvj - voor de somme van twee en dertich ponden grooten vlaemsch -
by de vercoopers t'haerlieden contentement ontfaen –
innegaende heden date deser danof tjste jaer vallen ende verschynen sal den 27ste july 1640 - ende alzoo voorts etca. -
te lossen teene payemente etca -
verbyndende daerinne een ghemet xxiiij roeden zaylandt ligghende inde **Hamhouck** deser jurisdictie -
streckende zuut nde noort - metten zuutzyde Clays vander Doene - de westzyde den heere - t'noortende de dreve ende **neffens d'oliemuelen** ende doostzyde Christiaen Moeraert -
voor desen zuuver ende bonelast met innynghen aer costume
Actum present Rebaut ende Proventier - burghmeesters - Baert - Cheys ende van Renynghye schepenen
den xxvij july 1639

1 augustus 1639 – SAP 398

Andries huughe filis Jasper ende Cathelyne Wallaert zyne huusvrawue nemen een lening op bij de weeskinderen van Jacob van damme

13 augustus 1639 – Bertholomeus Liebaert leent voor zijn brouwerij – SAP 398 – Folio 183 verso

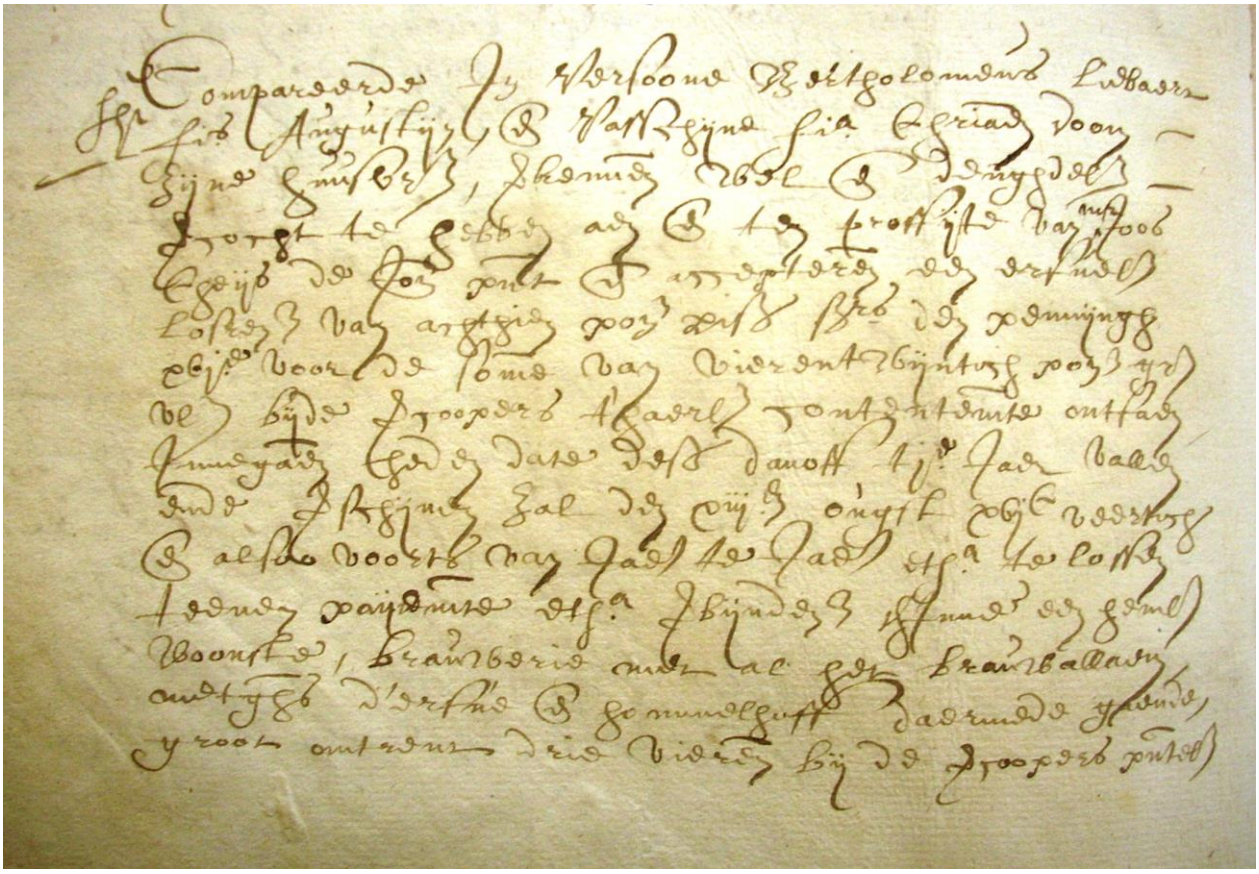

Compareerde in persoone **Bertholemeus Liebaert filius Augustyn ende Passchyne filia Christiaen Doon,** zyne huusvrauwe, verkennende wel ende deughdelick vercocht te hebben aen ende ten proffyte van meester **Joos Cheys den jonghe** present ende accepterende een erfvelicke loosrente van achtthien ponden xi schele sjaers den penninghe xvj –
voor de somme van vierentwintigh ponden groten vlamsch by de vercoopers thaerlieden contentemente ontfaen -
innegaende heden date deser danoff tjste jaer vallen ende verschynen zal den xiiijde ougst xvjc veertich ende alsoo voorts van jaere te jaere etc. – te lossen teenen payemente etc. – verbyndende daerinne een hemlieden woonste, **brauwerie met al het brauwallaem** metghaders d'erfve ende hommelhoff daermede gaende – groot ontrent drie vierendeel by de vercoopers presentelick
Folio 186
Ghebruuct, gheleghen inde **Watouestraete** deser stede, aboutterende van oosten de voroseide Watoustraete, zuut t'hommelhoff vande weduwe de Feue ende derfve vande cooper, west derfve vande voorseide weduwe ende de kynderen Walrave, Baelde ende van noorden inde beecke, voor desen ghelast met vij pond x schele grooten vlaemsch losrente sjaers ten proffyte vande cooper,
Voorts zuuver, met innynghe etc.
Actum den xiijde oughst 1639 – present d'heer Jaques Proventier, burghmeester vanh de wet – Jan van Renynghe, filius Caerles Nicolays, - vander Maerle, Chrsitiaen Maes ende Andries Masselis, schepenen

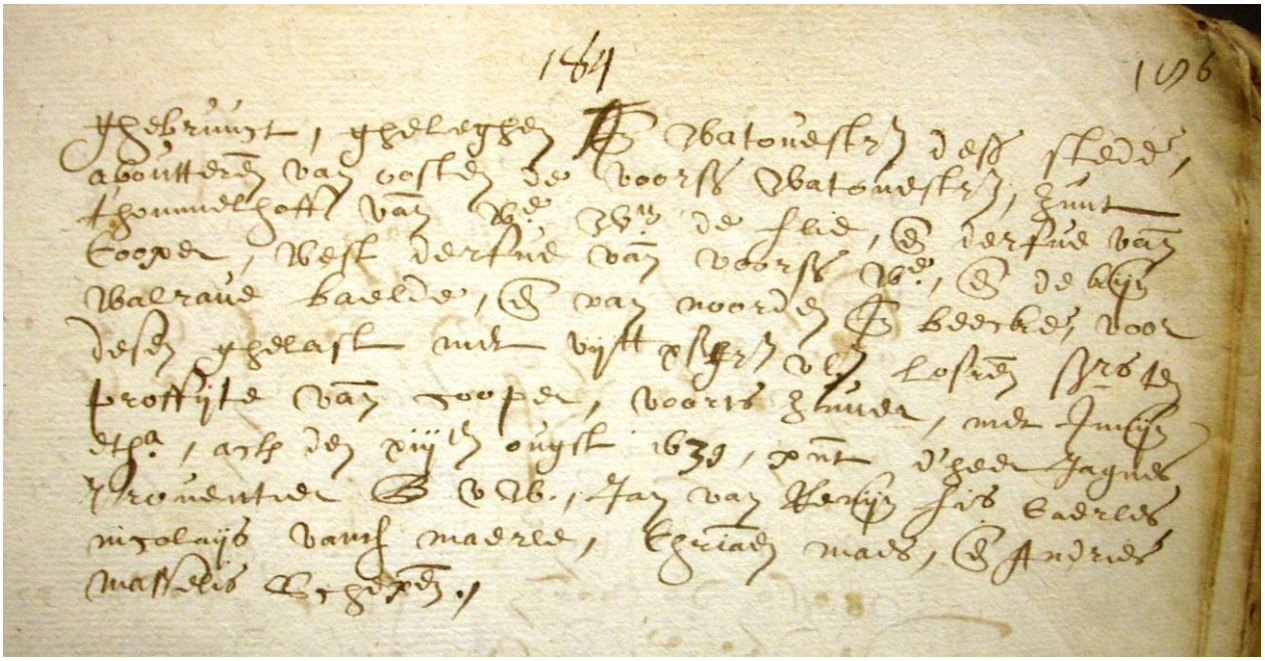

16 augustus 1639 – Boeten – SAP 251

Cathelyne filia Jan vande Zande verweereghe cntra den bailliu – causa officy – heescher vande boete van zes ponden parsiis emmers ter arbitraige vande weth ter cause de verweereghe vleesschelycke conversatie ghehadt heeft met Augustyn Jacobssoone zynde presentelick by hem bevrucht – met costen
Ook Augustyn krijgt een dergelijke boete.

12 september 1639 – Brouwerij – Halmen

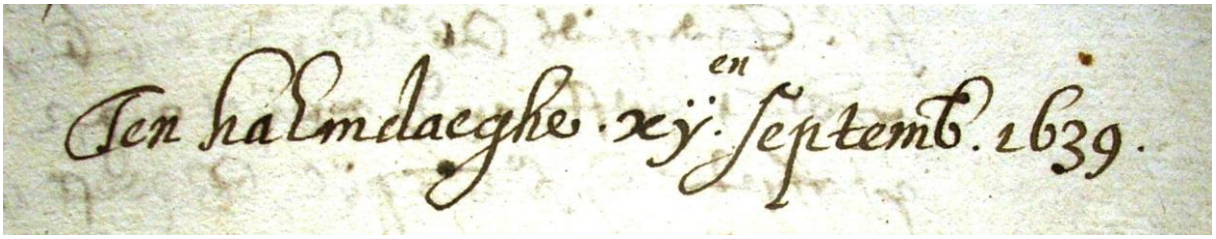

Compareerde in persoone **Pieter Everaert filius Boudyn,** den welcken ratifieerde alsulcke vercoopynghe ende alienatie als wylent Mayken van Renynghe filiua jacques, weduwe van Dieryck Liebaert ghedaen heeft opden xxijde oubst 1622 ten proffycte van Frans Pijl, vande heflt van de erfve lighende odner achter ende **neffens de brauwerye** daer Christiaen Verscheure jeghenwoordelick woont opde **westzyde van tReckhof** deser stede,
van noorden thuus Gillis Buuck ende van zuuden … *niet ingevuld* … zoo oock de vercoopynghe, die de weduwe vande voornoemde Pijl daernaer ghedaen heeft ten proffycte van wylent Augustyn van Damme, djonghe, van tvoornoemde gheheele huus ende erfve, ende tot meerdere verzekerthede van de weduwe vande zelve Damme ende dhoirs van tvoornoemde Mayken, te bevryden van garant ende evictie ende tontselve thommelhof, dat daertoe verbonden was,
zoo heeft hy comparant hem onterft vande voornoemde helft der erfve voorschreven ende daeromme gheghoedt ende ghe-erft de weduwe van de zelve van Damme alhier present,

zoo thaeren profficte als van haere kynderen, de zelve erfvenisse acccepteerende, ende dat voor de somme van hondert tzestich ponden aprisis, boven drye guldens ten hoofcleede, dye de voornoemde comparant neffens Glaude Duflouck zyne stiefvaeder kennen ontfaen thebbene van Claijs Cambray, betaelende over dhoirs van tvoornoemde Mayken van Renynghe, zoo zy oock hun kennen vldaen van alle voorschreven jaeren scheynspacht, van de heflt vande voornoemde erfve, passeerende mitsdien dannof quytantie absolute
actum ut supra

12 september 1639 - Jan Folcque – Noordstraat naast het convent Recollecten – Renten

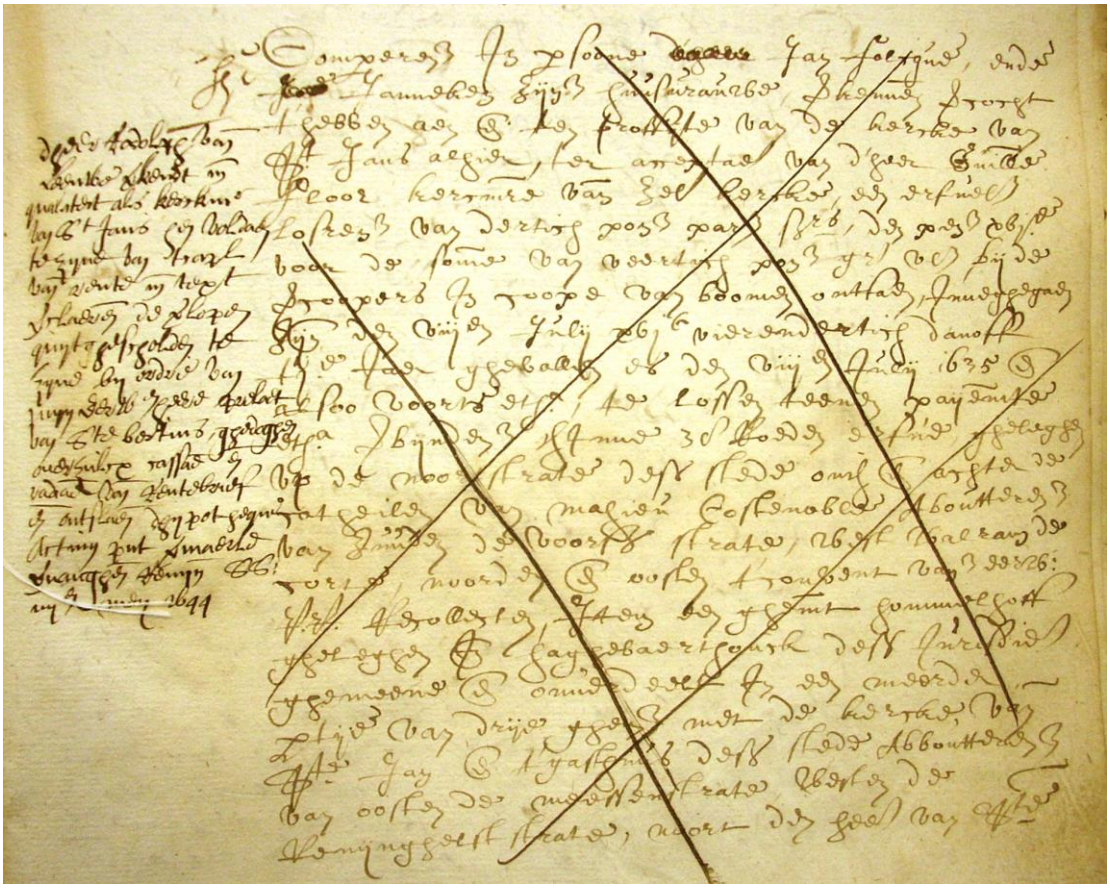

Compareerde in persooone **Jan Folcque ende Janneken** zynnen huusvrauwe, verkennende vercocht theben aen ende ten proffyte van de kercke van Sint Jans alhier,
ter acceptatie van d'heer Guille Floor, kerckmeester vande zelve kerke,
een erfvelick losrente van dertich ponden parisis sjaers, de penninck xvj –
voor de somme van veertich ponden grooten vlaemsch, -
by de vercoopers in coope van boomen ontfaen,
inneghegaen zynde den viiijde july xvjc vierendertich danoff teerste jaer ghevallen es den viijde july 1635 ende alsoo voorts etc – te lossen teene paymenete etc. –
verbyndende daerinne 38 roeden erfve gheleghen op de Noortstrate deser stede onder ende achter de catheilen van Mahieu Costenoble –
abouttrende van zuuden de voorseide straete – west Walram de Corte, noorden ende oosten **tconvent van de eerweerder paters Recollecten**
Item een ghemet hommelhoff gheleghen inde Haghebaerthouck deser jurisdictie ghemeene ende omme deels in een meerder partye van drye ghemeten met de kercke van Sint Jan ende 't gasthuus deser stede

Abboutterende van oosten de Meessenstraete –westen de Reninghelststrate, noor de heer van Sinte Bertins – zuut Jan van Renynghe filius Caereles – voor desen zuuver ende onbelast met inninghe etc.
Actum present d'heers Andries Rebaut burgmeester vande commune – Jaques baert, Vheys , Jacobssone ende Maes – schepenen den xijde september 1639

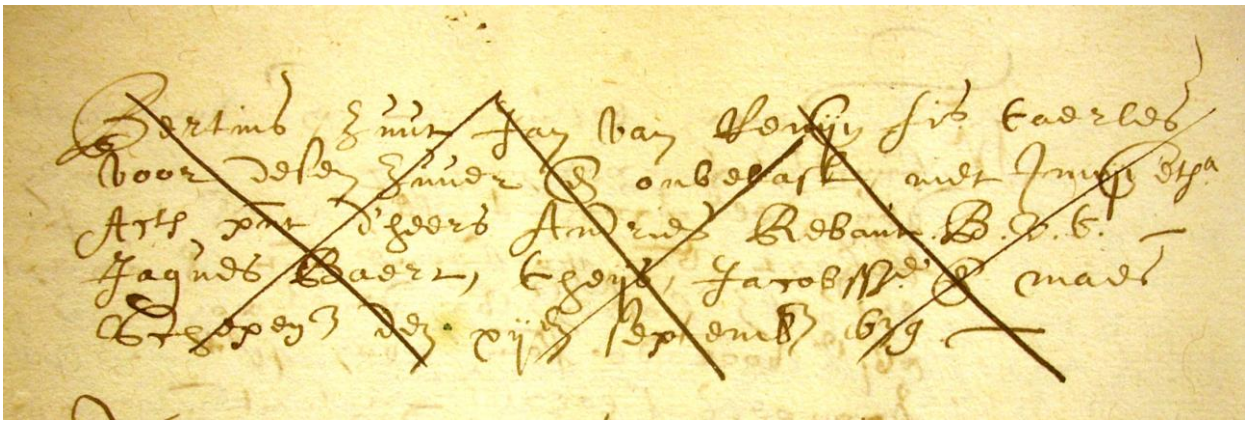

24 september 1639 – Boeten – SAP 251

Pieter Keerne verweerdeer contra Jan Derré als dienare vande heere – heescher omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder opden 14 ougst 1639 ghedroncken heeft ghebranden wyn ghedeurende de hooghmisse wesende sondagh ten huuse van Jan de Houdthauwer – met costen
Ook Clays Tlam krijgt een dergelijke boete.
Mahieu Comeyne verweerder contra den bailliu causa officy heescher – van de boete van xxx pond parisis in een instantie ter cause den verweerder opden 24° july laetsleden ghequetst heeft tot opene wonde ende loopende bloede Chrystyn Raesten metghaders omme de boete van ghelycke xxx pond parisis ter cause den verweerder ten zelve daghe gheslaeghen ende ghequetst heeft als vooren Janneken Bernaerts – met costen
Jacob Mostert verweeerdeer ende Philippe Faufarcque als dienaeren vande heere – heeschers omme de boete van xv stuvers van elcke beeste in ghetale van ix byden heescher bevonden inde vruchten van Piter de keyser ende Pieter Haesebaert aldaer schaede doende opden Ste Laurensavondt laetstleden – met costen

1 oktober 1639 – Boeten – SAP 251

Michiel van Bedeleem – verweerder contra Jan Derré als dienaere vande heere – heescher – omme de boete van zes ponden parisis ter cause s'verweerders cnape opden sint Mattheusdagh laetsleden gehvoert heeft mesch – met costen
Pieter Verwaerde verweerder contra Jan Vrammoudt als dienaere vande heere – heescher omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder opden 7de ougst 1639 zynde heilige dagh – ghebolt heeft ghedeurende de vespers ter herberghe van **Christopple Mahieu** – met costen
Adriaen Keertebate – verweerder – contra den zelven heescher omme de boete van zes ponden prsiis ter cause hy ghebolt heeft ter herberghe van Pieter Deworm opden 25 7bre 1639 – zynde zondagh gheduerende de vespers – met costen
Pieter Lauwers verweerder contra den zelve heescher omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder draf ghevoert heeft met peert ende waghen t'zondaghs 25 7br 1639 – mt costen

8 oktober 1639 – Boeten – SAP 251

Bouduin Henten verweerder jeghens den bailliu – causa officy – heescher – omme de boete ter arbitrage van de weth ten cause van de formicatie by hem ghecompareert met jaecquemynken du Treis by hem bevrucht – met costen
De verweerder ontkent de feiten
Ghilein Maerten – verwerder contra Jan Vrambout heescher omme e boete van zes ponden parisis ter cause hy gheaelen heeft opden xviij 7bre 1639 – wesende soandghe ghedeurende den goddelycke dienst vande hooghmisse – emt costen

14 oktober 1639 - De pest te Steenvoorde in 1639 -

In 1639 *mocht men dan weer niet naar Steenvoorde omdat de pest daar voorkwam.*

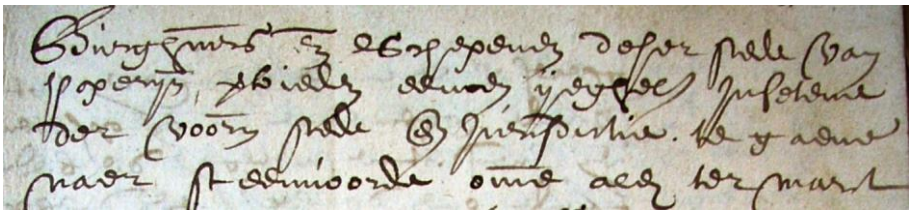

Verbod om te gaan naar **Steenvoorde** ‘nochte logieren eenighe van daer commende ten opziene van contagieuze zieckte aldaer regnerende’.

Burghemeesters ende schepenen deser stede van Poperinghe
verbieden eenen yeghelijken insetene der voornoemde stede ende jurisdictie
te gaene naer Steenvoorde omme aldaer ter marct te staene ofte anderssins
metghaders dat niemant hem oock en vervoordere hier binnen der stede ende jurisdictie te logieren eenige persoonen van Steenvoorde commende,
ten zij de gonne alhier comen mede brynghen wettelijke attestatie,
hoe verre de contagieuse sieckte van hun huus is,
op pene van ’t incureren de boete van dertig pond parisis,
zoo bij de gonne die van hier te Steenvoorde heenen gaen
als de gonne die eenighe persoonen in hun huusen zullen hebben ontfanghen van daer commende
metgaders dat die gonne die tzelve zullen doen ghehouden worden te houden drie weken hun huusen ghesloten
Actum camer den 13de october 1639.

15 oktober 1639 – Boeten – SAP 251

Pieter Huughe verweerder contra den bailliu – causa officy – heescher vande boete van xxx pond parisis ter cause den verweerder opden 16 ougst 1639 ghequetst heeft tot opene wodne ende loopende bloede den persoon van Ghilein de Haene – met costen
Pieter Bierman – verweerder contra den zelven- heescher – vande boete van zes pond parisis – emmers ter arbitraige vande weth – ter cause den verweerder vleesschelycke conversatie ghehadt heeft met zyn jeghenwoordighe huusvrauwe voor zyn huwelick – met costen
Dhuusvrauwe vanden zelve Bierman - verweereghe contra den zelve heescher vande boete alsvooren ter cause alsvooren – met costen

17 oktober 1639 – Pieter de Worm huurt de Croone - SAP 398 - Folio 188

Compareerde in persoone voor d'onderschreven schepenen der stede van Poperynghe **Pieter de Worm weduwaere** -
verkende deuchdelick schuldich te zyne aen **Jan Looys** inde qualiteyt als voogd van Jan ende Janneken de kynderen van Dieryck Looys -
de somme van een hondert eenent'zestich ponden derhien schellynghen - den penningh xvj - procederende van weezepennynghe ende andersins welcke somme den voornoemde eersten comparant belooft te betaelen ande voornoemde Jan Looys ofte aende voornoemde kinderen commende ten huwelick ofte andere gheapprobeerden staete ofte themlieden zelfs waervooren erkennen hemlieden borghe ende pricnipael Jan van Beens ende Jan van Daele elck voor ander ende een voor al
aldus ghdaen den xvij octobris 1639 -
present Wyt ende Leurin - schepenen

copie
Ick - Pieter de Worm - kenne by desen ghehuert tehebben jeghens Jan Looys als vooghd over Jan ende Jaenneken de kynderen van Dieryck Looys -
een derde van een huus ende erfve ofte daerontrent ghenaemt **de Croone**
Item noch ten zelve daeghe ghehuert noch een derd int zelve huus ene erfve ende dat jeghens Lowyd del Clyte ter cause van Mayken Looys zyn huusvrauwe -
eenen termyn van drie esgale jaeren naervolghende –
waervan t'eerste jaer vallen zal te aemesse 1640 -
te ghode i schele parisis -
ende iij pond parisis te lyfcoope ende van principaele huere elcken verhuerdere hier boven ghenoemt de somme van xxxvj pond parisis by jaere -
waervoor den huerdere moet suffisante borghe stellen ten contentemente van de verhuerders ende dat up verbeurte van pachte -
noch is gheconditioneert zoo de verhuerder svercochten hemlieden party ende deel - dat den huerder moet mede vercoopen ofte plaetse maekcen voor den aencommer ten waere dat zy t'selve ghesamdelick vercochten in teecken der waerheyt hebbe ick hier onderghestelt myn handtteecken desen xvde octobris 1639 - ende es onderteeckent Pieter de Worm met een marcq

Compareerde in persoone Pieter de Worm - weduwaere voor de schepenen der stede van Poperynghe onderschreven tot voldoenynghe vande bovenschreven pachtbrief heeft verbonden zoo hy doet by desen –
alzulck part ende deel als hem competeert int bovenschreven huus - brauwerye ende erfve ghemeene mette bovenschreven pacht aenghenomen van Jan Looys ende Louys del le Clyte ten desen present ende accepterende omme by faulte van jaerlicksche betalynghe op zyn comparants deel ende part te recouvrern volghens de costumen deser stede
Actum present Wyts ende Leurin - schepenen
den xvij octobris 1639

23 oktober 1639 - De wet van Poperynghye vernieuwd - SAP 436 - Folio 45

Weth der stede van Poperynghe vernieuwt by myne eerweerde d'administrateur van het temporele vn Sint Bertins opden 23ste octobris xvjc neghen en dertich

D'heeren - Andries Rebaut - burghmeester van de commune - Jaques Proventier - burghmeester vande weth
Schepenen - Jaues Wyts - frans Pierins - Jan Rouvroy - Chaerle Leurin - Jaques Floor - Jan vande Goesteene - jaques Diedeman -
Robert de Rycke - Jan van Renynghe filius Jaques - Pieter de Keysere
Thresorier - D'heer Robert Proventier
Raeden ende notable ghecooren ende ghemaeckt by burghmeesters ende schepenen der stee van Poperinghe opden 24ste octobris 1639
D'heer Robert Proventier - thresorier - d'heer Giuillaume Floor - dheer Jaques Baert - Maillaert vande Goesteen d'oude - Guillaume Pierins - Jan
Folcque - Nicolays Beke - meester Joos Cheys d'jonghe - an van Renynghe filius Caerles - Augustyn Jacobssoone - Ghilein Wenis - Christiaen Maes

Notable
D'heer Andries Rebault - burghmeester van de commune - d'heer Jaques Schevele - Frans Folcque - Ghelein Diedeman - Jaques Folcque - Pieter Keerne - Jan Baert - Jan Maerten - Gilles
ierins - Nicolays Jacobssoone - Nicolays vande Maerle - Frans Bollaert - Pieter van Renynghe - Jacob Melis - Nicolays Cambray -
Jan proventier - Robert vande Goeesteene - Clays van renynghe - Nicolays Tlam - Jaques Steven - Meester Phlips Winnebroot - Jan de Vos -
Clays Diedeman - Christiaen Liebaert

Quartier vande berechte
1 - D'heer Frans Pierins - Jan vande Goesteene - Jaques Diedeman
2 - D'heer Jaques Proventier - burghmeester vande wet - Chaerles Leurin - Jan van Renynghe filius Jaques
3 - D'heer Andries Rebaul - Burghmeester van de commune - Jan Rouvroy - Pieter de Keysere
4 - D'heer Jaques Wyts voorschepen - Jaques Floor - Robert de Rycke
Refectiemeester ghecooren byde weth ende raeden den 25 octobris 1639 -
D'heeren Frans Pierins int college van de weth -
Nicolays Beke int 't college vande raeden
Contrerolleur - D'heer Guillaume Pierins
De refectiemeesters vanden voorgaende jaere zyn ghetauxeert elck lx pond parisis in billietten
Controlleur xxiiij pond parisis

25 oktober 1639 – Ommestellling – Resoluties – SAP 469

Actum ter verghaderynghe van Sires Anthoine Laurin - licentiaet inde H. Theologie ende Jaques de labe, administrateurs van het temporel van d'abdye van Ste. Bertinus – Bailliu, burghmeesters ende schepenen, raeden ende notable opden 25 october 1639

Is goedt ghevonden, gheraempt ende gheresolveert te tauxeren tot laste vande ghemeene in ende opsetene deser stede ende jurisdictie metghaders de bedryfvers van lande onder de selve – een dobbel ommestellynghe tot betaelinghe van de bede ende ayde zijne majesteit gheaccordeert danof de quote deser stede is bedraghende zeven duust zes hondert vyftien gulden ende ander schulden de stede incumberende, zoo ter cause van de logmenten van dese jeghenwoordighe soldaeten als anderssins, de selve tauxatie te doen by t'collegie vande weth opden ouden voedt.

Voorts gheresolveert voorts te procederen inde zaeke gheintenteert inde raedt van vlaenderen by de drie collegien ende wylen den eerweerde prelaet van Ste. Bertinus, nopende de belastynghe vande gonne zyn in wetten met soldaeten danof ande gonne de zaecke inghestelt hebben verleent zal wesen acte van dese resolutie
Item gheresolveert ende goedt ghevonden te maecken een register omme daeroppe te registreren alle de keurbroeders ende keursusters deser stede danof den gonnen de debvoiren doende gheloont zal wesen ten costen vande stede
By drie collegien

Voorts gheresolveert te lichten een executerial omme te legghen d'excutie de taxatie ghedaen tot laste vande wetten, die t'sydert den jaere 1631, gheweest zijn, bevryd zyn gheweest van personel logement van soldeten, waerjeghens sire Anthoine Laurin, licentiaet inde H. Theologie als administrateur van het voorschreven temporel, beneffens den bailliu verclaerden te opposeren, meintenerende als in voorgaende tyden dat die van tcollegie vande weth zouden moeten wesen exempt van personel logmeent van soldaeten, daeromme de selve tauxatie gheschiedt es, in welcke protest zy ghelaeten zyn onverlet.

Voorts op t'vertoogh vande drie collegien ghedaen aende voornoemde sires Laurin ende Labe als dat zy niet en verstonden dat zy zouden creëeren eenighe schepenen ofte wetten ten waere keurbreoders seyden de voornoemde sirers anders gheene te stellen ende indien tselve gheschuldt waere dat het is ghebeurt by abuyse
Eodem.

Christiaen Dewulf – oudt xxx jaeren ofte daerotnrnt – heeft anneghebrocht ande baillieu der stede van Poperynghe – dat Adriaen Pierin ontfaen heeft van Jan Depuudt – saeterdaeghe laetsleden binnen de stede van Ypre de naervolghende specien van ghelde over de coope van eene couebeeste byden zelve Puudt ghedaen jeghens de voornoemde Pierin – te wetene eenen nieuwen gouden Jacobus ten pryse van xxiiij pond parisis – item vier halfve dobbele ducaten ten pryse van ix pond x schele parisis tstuck – item eene croone van Luyck Ferdinandus ten pryse als vooren van is pond x schele parisis – welcke specien van gelde byden voornoemde Wulf ghebrocht zyn in handen vande zelve baillieu – toorconde dsen xxvj octoris 1639
By laste van Christiaen Dewulf

30 oktober 1639 – Verpachtingen - - SAP436 - Folio 46

Verpachtynghe ghedaen by d'heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe vande assysen ende rechten de stede competerende
by octroye op wynen - ghebranden wyn - bieren - azyn ende calchiede voor den tyt van zes maenden int regard vande bieren -
inneghaende opden jste 9bre 1639 - ende expirerende den laetsten april 1640 ende dander voor den tyt van een jaer - inneghaende alsvooren ende
expirerende den laetsten octobris 1640
opde conditien van oudts by tstads ordonnancie ende statuuten ghedeclaereert - danof djste ende tijde keersse ghebrandd waeren in hun schepencamer
opden laetsten octobris 1639 - ten thien uren voornoene;

De pacht van de wynen gaat naar Jacques Steven voor - jm xxiiij pond iiij schele parisis
De pacht vande bieren voor een half jaer innegaende ende expirerende als voren en is niet inghestelt - memorie
Den pacht vanden azyn gaat naar Baptist vnde Kynderen voor - xlviij pond parsiis
Den pacht vande ghebranden wyn gaat naar Jacques Steven voor iiijc iiijxxij pnd parisis
Den pacht vande calchyde gaat naar Daniel de Codts voor ijc iiijxx xij pond vj schele
Den pacht van tseyser - meyken ende clarette - gaat naar Nicolays Jacobssoone voor iij pond x schele parisis

Vermaeck ende accoort van de weerden ende weerdinnen
Passchier Enten
Frans de Quidt
Ghilein Bacquero
Jaspar Pyck
Pieter vande Walle
Pieter Rooms
Jan de Landsheere
Pieter Hallynck
Jaene Kyts
Pieter Deworm
Chrstophyle Mahieu
Frans Wydoot
Frans van Damme filius Caerle
Jan de Langhe
Jan VrammoudtJacques van Cayseele
Jan de Zwarte
Jan Baptist vander Kynderen

Jacob Nol
Anthonis du Bureau
Jan de Schilt
Jacques Vasseur

5 november 1639 – Boeten – SAP 251

Jacques Wydoodt verweerder contra den bailliu – causa officy – heescher vande boete van dertihien ponden parsiis ter cause den verweerder opden … 7bre 1639 ghqueststt heeft tot oepene wonde nede loopende bleode den persoon van Clays Buuck – met costen
Chistiaen Moeraert – verweerder contra Jan Vermeulen als dienaere vande heere – heescher omme de boete van xv stuvers van elcke coebeeste bevonden schade doende in thommelhof van joffrauw Maire Janneken opden 27 ougst 1639 – in ghetale van vyfve – met costen
Nicolais Tlam -verwerder contra Jan Vermeuen als dienaere van de heere – heescher – omme de boete van zes ponden parsiis ter cause den verwerder op den xjde 7bre 1639 ghedroncken heeft ghebranden wyn ten huuse van Jan de Houdthauwer – met costen

9 november 1639 – Maillaert vande Goesteene gaat voor priester - SAP 398 - Folio 189

Compareerde in persoone d'heer **Maillaert vande Goesteene filius Loys** - weduwaere den welcken omme te voorzien meester **Philips vande Goesteene**
zynen wettelicke zoone - daer moeder af was joffrauwe **Jaquelyne Ghys** - van behoorelicke title hem noodigh tot den staet des priesterdoms - waertoe hy hem met de gratie
godts schckt te begheven ende ten welcke syne hy is suderende inde heilighe goeheyt inde univeristeyt van Loven -
ghegheven heeft donoatione inter vivos ofte zullcke ander ghifte als naer rechte best stede zoude moghen grypen -
aen ende tne proffytee van zynen voornoemde zoone ter acceptatie van den notaris Ghilein Wenis - alhier present een onlosselicke lyfrente van hondert guldens by jaere
elcken gulden van t'wyntich stuuvers t'stuck - ten lyfve vande voornoemde meester Philip Loop ende cours hebbende metten daghe dat hy inde voornoemde
stet zal otfanghen worden - wannof t'eerste jar coris vallen ende verschynen zal ten naert vallende jaere
daernaer ende zoo voortscontinuern zyn leven gheduerende ende tot zyn overlyden naer rate van tyde ende omme den voornoemd donataris danof wel ene ghetrauwelick te bewaren ende versekeren –
zoo heeft hy comparant boven 't verbandt van zynen persoon daerinne al wettelick verbonden by vorme van onderpant ofte hypotecq eenen pachthoff mette huussynghen - stallynghe, schuere alle boomen ene groene catheilen daerop staende -
groot onder ghers hoppelandt ende zaylandt zesthien ghemeten ende half preter twee roeden staende ende ligghende inden **Hamhouck** deser jurisdictie strecken t'samen van westen opde **keerselaerstraete** - oosten d'aeldynghen Guillaume Rouvroy - zuuden Philips van Poovyn ende de noordzyde langhes de hofstede vande kynderen Nicolays Parent -
wesende zuuver ende onbecommert van voorlasten dan met sheeren cleene rente –
welcke hofstede ende landen nu jeghenwoordich verhuert zy naen Jacob Haesebaert -
voor jc l gulden by jaere omme by ghebreke van betaelynghe vande jaerlixsche
verloopen vande voornoemde lyfrente t'leven vande voornoemde meester Philips gheduerende de zelve tzy by actie rele ofte personele ter optie vande renteheffer daeranne te verhaelen ende recouvreren volghende de costuume deser stede in ghelycke gheuseert –
welcke persoon ende hypothecq ende elck zonderlynghe –

wy burghmeesters end schepenen onder ghenomt rectificeren te wesen goedt ende solvent van volstrynghe van de voornoemde lyfrente ende heeft hy comprant belooft ons t'indemneeren ende garranderen costeloos ende schadeloos vande zelve certificatie ende t'gonne datter aencleeft -
verbyndende daerinne zyn persoon ende goedt present ende toecommende
Actum present Rebaut ende Proventier burghmeesters - Wyts - Pierins ende Goesteene schepenen
den 9de 9bris 1639

12 november 1639 – Boeten – SAP 251

Maillaert vande Ameele verweerder contra Jan Vrammoudt als dienaere vanden heere heescher omme vj pond parsiis over gehvonden te hebben vyf verckens vande zelve Ameele in coorne ende ander vruchten – met costen
…
Clays Tlam verweerder contra Jan Vrammlut ene Louys Petyt Berguin als dienaeren vande heere – heeschers ter cause hy bevonden is gheweest drynckende ghebranden wyn ten huuse van Jan de Houdthauwere gheduerend den goddelycke dienst vande hooghmesse – met costen
Frans De Puudt verweerder contra Pierre Dupuis – heescher omme de boete van xv stuvers van elcke coebheeste in ghetale van vyfve bevonden schaede doende idne gheersserie van d'heer Andries Marsilles – met costen

15 november 1639 – Een dubbele ommstelling – SAP 469 – Resoluties

Actum ter verghaderynghe van mijn heeren **sire Anthoine Laurin**, licentiaet inde H. Godtsheidt – administrateur van het temporel vande abdie van Ste Bertinus
metghaders bailliu, burghmeesters, schepenen, raeden ende notable **den xvste november 1639**
Is goedt ghevonden ende gheresolveert tot laste vande ghemeene in ende opsetene deser stede ende jurisdictie
metghaders de bedryfvers van lande onder deselve te tauxeren een dobbel ommestellynghe omme mette portee van diere te betalen de vuttcoop vande volck van oorlooghe dit jeghenwoordigh wyntersaisoen ende het vervolgh van exemptie te beaelen in drie payementen te weten een derde ghereedt, een ander derde binnen twee maenden daernaer ende het resterende binnen ghelick twee maenden daernaer, de tauxatie te gheschieden opden ouden voorgaende voedt ten waere by eenighe successien ofte eenighe ander behoorelick middel te doene by t'college vanden weth.

26 noember 1639 – Boeten – SAP 251

Toussain Verré – verweerder contra Philip Faufarcque als dienaere vande heere – heescher vande boete van zes ponden parsiis ter cause den verweerder ghedroncken heeft opden xxvden 7 bre 1639 – gheduernde de vespers ter herberghe van Christopple Lemahieu – met costen

3 december 1639 – Boeten – SAP 251

Gillis Ceuleman verweer'der contra den bailliu – causa offici – heescher – omme de boete van zesse cuerealen ter cause dat hy opden 25 9bris 1639 – gheschooten heeft eenighe vuven

toebehoorende via Boudwyn Masselis ende nader metghaders omme confiscatie van troer daermede dat hy die gheschoten heeft – volghende tplaccaet – met costen
…
Jan van Bleus verweerder contra Jan Verré als dienaere vande heere – heescher - omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder ghedaen maken ofte ghemalen heeft opden Sint Andriesdagh laetstleden wesende heylich dagh ghedeurende den dienst vande vespers – met costen

17 december 1639 - Register der boeten - SAP 251 - folio 217 verso

Jan van Bleus verweerder jeghens Jan Derré als dienaer vand heere heescher omme de boete van zes ponden parisis ter cause den verweerder ghedaen maelen ofte ghemalen heeft opden Sint Andriesdagh laetstleeden - wesende heylighdach gheduerende den dienst vande vespers - met costen

50d – Bestuur – Wezerie - 1639

Weezery - copie
Debvoiren ghedaen ter weeserie 1639
Te bevooghden Hansken tkyndt van Jan de Mey
gheordonneert te bevooghden den kynderen van Berthelameus Behaeghel
Jacob Coemelck t'anveerden de vooghdie van Daneelken Coemmelck filius Mahieus

Bij borghe ghedaen by Matthys Quaghebeur, voocht vande vier kynderen van Jan Quaghebeur filius Ghilenus ende dat over de penninghen
rustende onder de weduwe vande zelven Jan Quaghebeur, ghetrauwt met Jan Questier.
gheordonneert Pieter de Puudt te rekenen van Ghileineken filia Jacob Flamynck binnen een mandt - actum xijde meye 1639
te verzorghen by Christiaen Clinckemaille de weezepennynghen van zyne kynderen
te rekenen by Jan Bouve binnen een maendt vande weeze Jan Bouve ende hem gheseyt in persoone
Gheseyt aen Robert vande Goesteene in persoone dat hy zoude rekeninghe binnen den maendt van het vraemgoedt sijne zusters ende broeder
competerende
Tanveerden by Claeys Waterleet de vooghdie van Janneken tkyndt van jan Waterleet
te bevooghden de kynderen van jacob vande Walle by Christiaen Zanneqin filius jans
te verborghen byde weduwe van Jan van Caestere haere kynderen weesepennynghen
te verborghen by de weduwe Jan de Berch filia Eloy de weezepennynghe nvan haere kynderen
te bevoochden by Pieter Blocquet de kynderen van Pieter Blocquet d'oude
Zij ghestelt voor vraemvooghdt Lowys van Renynghe vande kynderen Pieter Keerne
Item zy den zelve Renynghe vooghdt vande kynderen Dieryck Liebaet vande selve successie van Marie van Renynghe
Te rekenen binnen veerthien daghen by Jan van Renynghe vande weese ende kynt Kaerle van Renynghe
Te bevoogheden by Louwyck vand renynghe e kynderen Nicolays Cambray vande successie van de weduwe jan Wyts end den zelven van de kynderen Jacques van renynghe over den zelve successie.
Te bevooghden by Frans vande Weghe thkyndt Jan de mey
te rekenen by Jan Huughe als vraemvooght vn het kyndt jacob Puers vande successie van Jan Huughe
gheordonneert jacob Fieux als vooghd vande kynderen van marcx Fieux te doene zyne rekenynghe
Te rekenen by Jan de Roo van het goedt van Catheryne filia Jan de Roo
Anderssins te bevooghden de kynderen van Ghelein van Elstlande.

Bestuur – SAP 50e

Weezery - copie
Debvoiren ghedaen ter weeserie 1639
te bevooghden **Hansken tkyndt van Jan de Mey**
gheordonneert te bevooghden de kynderen van Bertholomeus Behaeghel
Jacob Coemelck t'anveerden de vooghdie van Daneelken Coemelck filius Mahieus
Bij borghe ghedaen by Matthys Quaghebeur, voocht vande vier kynderen van Jan Quaghebeur filius Ghileins ende dat over de penninghen rusetnde onder de weduwe vande zelven Jan Quaghebeur, ghetrauwt met Jan Questier.
Gheordonneert Pieter de Puudt te rekenen van Ghileineken filia Jacob Flamynck binnen een maendt - actum xijde meye 1639
Te versorghen by Christiaen Clinckemaille de weezepennynghen van zyne kynderen
te rekenen by Jan Bouve binnen een maendt vande weeze Jan Bouve ende hem gheseyt in persoone
Gheseyt aen Robert vande Goesteene in persoone dat hy zoude rekeninghe binnen den maendt van het vraemgoedt sijne zusters ende broeder

competerende
Tanveerden by **Claeys Waterleet** de vooghdie van Janneken tkyndt van Jan Waterleet
te bevooghden de kynderen van Jacob vande Walle by Christiaen Zanneqin filius jans
te verborghen byde weduwe van Jan van Caestere haere kynderen weesepennynghen
te verborghen by de weduwe jan de Berch filia Eloy de weezepennynghe nvan haere kynderen
te bevoochden by Pieter Blocquet de kynderen vn Pieter Blocquet d'oude
Zij ghestelt voor vraemvooghdt Lowys van Renynghe vande kynderen Pieter Keerne
Item zy den zelve Renynghe vooghdt vande kynderen Dieryck Liebaert vande selve successie van marie van Rnynghe
Te rekenen binnen veerthien daghen by Jan van Renynghe vande weese ende kynt Kaerle van renynghe
Te bevoogheden by Louwyck vand renynghe e kynderen Nicolays Cambray vande successie van de weduwe jan Wyts end den zelven van de kynderen Jacques van renynghe over den zelve successie.
Te bevooghden by Frans vande weghe thkyndt Jan de mey
te rekenen by jan Huughe als vraemvooght vn het kyndt jacob Puers vande successie van jan Huughe
gheordonneert Jacob Fieux als vooghd vande kynderen van marcx Fieux te doene zyne rekenynghe
Te rekenen by Jan de Roo van he tgoedt van Caheryne filia Jan de Roo
Anderssins te bevooghden de kynderen van Ghelein van Elstlande.